

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 51 (1551) • Субота, 22 березня 1997 року • Ціна договірної

Нереальні обіцянки та аванси лише дратують людей

Учора Президент України Леонід Кучма виступив у Верховній Раді із щорічним Посланням Раною сесією 21 березня

Вони складалися з п'яти розділів: «Державне будівництво», «Забезпечення прав і свобод людини і громадянина», «Економічний розвиток», «Пріоритети зовнішньої політики», «Національна безпека».

Леонід Кучма відзначив, що наголошувати суття, перебільшена увага до дрібниць і тривіальних суперечок, наріптів, піднятих першочисно, що постійно провокується верхами, — все це змусило більшу частину суспільства дистанціюватися від влади і виживати самотньо.

За словами Президента, необхідно підвищити відповідальність за просування у вирішенні напруги. «Ми повинні прагнути того, щоб влада діяла на якійсь новій принципі, не прагнула розв'язати за людину всі проблеми, в давала їй засоби і можливості для того, щоб вона творила своє життя», — сказав він.

(Закінчення на 2-й стор.)

Погода в АПК: гідрометцентр прогнозує — уряд робить

На цьому тижні погода для хлібороба була просто-таки пропорогом. Ще недавно сільськогосподарці проходили впривані, за винятком кількох областей, посівну техніку було вивезено на лан. До того, якщо вжити зведення Мінсільгоспроду, землероби засіяли ранніми зерновими і зернобобовими культурами 252 тис. га з 6,1 млн. переобраних площ. Антициклон, що звалився, наче сніг на голову, сплюгнув карти майже на всій території України. Гідрометцентр, на жаль, не помилкався.

(Закінчення на 4-й стор.)

У зерна з'явилися ноги. Хто нагрів на цьому руки?

У кореспондентській пунт газети «Голос України» по Волинській області від колективу державного Луцького спиртзаводського комбінату надійшов лист такого змісту: «Наше підприємство, яке мало б працювати і випускати потрібну продукцію, простояло вже більше двох місяців: немає сирини. Свого часу ми здали на зберігання Луцькому комбінату хлібопродуктів № 2 близько 7 тисяч тонн зерна. Його не повертають. Ходять чулки, що звити воно зникло...»

(Закінчення на 5-й стор.)

Офіційно

Проблеми науки

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз прийняв членів профспілки працівників Національної академії наук України на чолі з головою ЦК профспілки Анатолієм Широковим. Йшлося про проблеми фінансування національної науки.

Напередодні візиту

24-25 березня відбудеться офіційний візит делегації Верховної Ради України на чолі з Олександром Морозом до Угорської Республіки на запрошення парламенту цієї країни. Керівник секретаріату Верховної Ради Іван Мусієнко обговорив з Надзвичайним і Повноважним Послом Угорської Республіки в Україні доктором Лорансом Тотом питання, пов'язані з програмою перебування делегації Верховної Ради в Угорській Республіці.

Прес-служба Верховної Ради України.

«Наша музика... в європейському світі надто молода»

Знавши музику, спеціалісти дають нам, певне, докладну оцінку Лисенка як композитора та художника... А для нас, широкою кола його послідовників, чи не припадіним, ближчим і промисливим залишається цей образ вічно молодого душі, що була потужною силою українського руху, його вогнем і життям за язком, що збирала пориваних в один гурт і зв'язав, і центри, кохала всім серцем душою.

Ідеалістичний аспект Миколи Лисенка в історії української музики, його чинник академік Сергій Єфремов. Визначальний чинник «сонця української музики» (К. Станіславський), наголосило ще раз, що його опери «Тарас Бульба», «Єнеїда», «Ніч перед Різвом» за значенням для майбутнього української музики стоять поряд з «Кобзарем» Т. Шевченка.

(Матеріал до ювілею Миколи Лисенка читайте на 6-й стор.)

Валентина Писанська, спеціальний кореспондент «Голосу України»

Великі торги в Гельсінкі

Зав'язав, не менше, ніж самих результатів саміт, очікували журналісти прибуття президента обох країн у столицю Фінляндії. І коли про Клінтона задалася повідомити, що приїздить в інвалідному візку, хоч і костурі будуть при ньому, то запитали до прес-секретаря Єльвіна Серія Астремського, чи буде на борту президентського біла резидентівне відділення, залишилося без відповіді.

(Закінчення на 4-й стор.)

Клінтон умовляє Росію, а Солана запевняє Україну

У Брюссельській штаб-квартирі НАТО відбувся перший раунд переговорів Північноатлантичного союзу та України. Візит делегації України на чолі з міністром закордонних справ Геннадієм Удовинком розпочався із зустрічі з генеральним секретарем НАТО Хав'єром Соланою. Делегатація зустрілася також із послами 16 країн НАТО. Під час переговорів мова йшла не лише про формалізацію відносин між НАТО та Україною, а й про безпеку України з огляду на це.

За словами Геннадія Удовинки, перший раунд переговорів був успішним. Другий відбудеться 7 травня, коли Київ відвідає генеральний секретар НАТО Хав'єр Солана для участі в урочистому відкритті Інформаційного бюро НАТО в Україні.

Сьогодні виповнюється 155 років від дня народження рідного батька української музичної класики Миколи Лисенка

Офіційно

Постанова Верховної Ради України Про обрання суддів Верховного Суду України

Відповідно до пункту 27 статті 85 Конституції України та статті 9 Закону України «Про статус Судів Верховної Рада України постановляє:

Обрати суддями Верховного Суду України безстроково:

Арестика Анатолія Михайловича, Безверховського Степана Михайловича, Григор'єву Алію Іванівну, Дембровського Івана Петровича, Зеленого Василя Васильовича, Коновалова Володимира Михайловича, Присяжнюк Тамару Іванівну, Селіванова Миколау Прохоровича.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

Київ,
20 березня 1997 року.
№ 149/97-ВР.

Указ Президента України

Про нагородження відзнакою Президента України «Орден князя Ярослава Мудрого»

За видатний особистий внесок у розвиток співробітництва між Україною і Азербайджанською Республікою та зміцнення дружби між українськими і азербайджанськими народами постановляю:

Нагородити відзнакою Президента України «Орден князя Ярослава Мудрого» І ступеня Його Вишнього Божества Пана АЛІСЕВА ГЕЙДАРА АЛІДІРА олі — Президента Азербайджанської Республіки.

Президент України
Л. КУЧМА.

Київ,
20 березня 1997 року.
№ 257/97.

Застереження:

можлива «друга Ялта»!

У Берліні відбулася спільна німецько-американсько-польська конференція «Новий геополітичний устрій Центральної Європи», організована німецьким інститутом «Ассена», Вашингтонським центром стратегічних і міжнародних досліджень та українсько-американським комітетом, підтрималає поліформ. Українські та польські учасники конференції висловили стурбованість, що Захід схильний проігнорувати важливі інтереси Росії на користь Польщі, пухляків компромісу в Москві в питанні розширення НАТО. З огляду на створення консультативного механізму між НАТО і Росією в Берліні говориться навіть про небезпечну «другу Ялту». Учасники конференції висловилися на те, щоб угоду про спеціальні відносини НАТО і Росії підписували лише ті люди, коли вже остаточно буде узгоджено календар на стегу до альянсу.

Парламентська хроніка

Спрацював

«парний випадок»

Вечірнє засідання 20 березня

Депутат Роман Безсмертний поінформовав про ступінь готовності до розгляду на сесії достояння Верховної Ради щодо організаційно-принципових засад національного ринку енергоносіїв. Він зазначив, що з цього приводу до спеціальної комісії Національного чишлового проекту, змін і доповнень. Однак цілісного, достатньо узгодженого документа виробити поки що не вдалося. Виходячи з цього, Олександр Мороз запропонував питання про позначення державного регулювання енергетичного ринку України перенести для обговорення на першу декаду квітня. Зал не пристає ані на що, ані на інші пропозиції. Відтак питання доводиться швидко вилучити з розгляду; до нього сесія повернулася у квітні, як і до закону про набір народних депутатів (друге читання).

По тому сесія досить швидко завершила обговорення репліт статей проекту закону про виконання самоврядування. Сесійний комітет доручено у дводневний термін підготувати проект до третього читання і якнайшвидше його на обговорення в першій декаді квітня.

Іван ДМИТRENKO.

Нереальні обіцянки та злиси лише дратують людей

(Початок на 1-й стор.)

Асєйлі Кучма заявив, що відповідальність за відсутність державного бюджету на 1997 рік «сповістю лежить на уряді». «Ми неодноразово чули твердження Прем'єр-міністра, що не можна жити за бюджетом,

«При тому, що Верховна Рада мала задовіст часу, щоб не форсувати, але прискотити цю роботу», — заявив Л. Кучма.

Крім того, Президент піддав критиці «несовладову, неузгоджену політику» уряду на ринку енергоносіїв, що призвело до його монополізації.

Зростання загрози економічної безпеки, сказав він, обумовило необхідність проведення засідання Ради національної безпеки, що відбувається цими днями.

Микола АЗАРОВ, голова Комісії Верховної Ради з питань бюджету: «У доповіді Президента України правимо поставлене питання щодо формування бюджету. Абсолютно ясно, що бюджет треба будувати на новій політичній основі, якою передбачається зменшення преса на зовнішні підприємства. Разом з тим тут потрібні скова. Разом з тим тут потрібні скова. Разом з тим тут потрібні скова.

Вся до того, що ми повинні навчитися дуже збалансовано підходити до формування державного бюджету, відшкодувати за нього, а не займатися пошуками.

Богдан МАРМАРОВ, член Комісії Верховної Ради з закордонних справ і зв'язків з СНД: «Одним з головних розділів Послання Президента є оєдерження для розвитку економіки України іноземним кредитом. Однак він не сказав, як використовувати ці кредити, які вже маємо. А це серйозне питання. Україна має кредити на 3,5 мільярда доларів, з них тільки 0,5 мільярда пішли на розвиток виробництва. Решта — на ліквідацію дефіциту бюджету, тобто ми їде «пропамо».

Якщо я нададі бода така лінія зовнішньоекономічних відомств, далі Україна все стане досить лачливою.

А де, крім того, ми втрачаємо незалежність, ведемо політику, яку нам диктують кредитори. Вони дійшли до того, що вимагають від нас, щоб ми

обов'язково виконувати... Нереальні обіцянки і аванси тільки розгортають підступну лідеру, — сказав Л. Кучма. За його словами, зміцнення економічного боку уряду і нині заважається храй актуальним.

Л. Кучма відзначив також тенденцію перетворення членів уряду на «заручників апарату Кабінету», закликав до викоринення «плекістолої тимчасовості», «особистості владності».

Таким чином, за словами Президента: «Ми одержали продовження однієї з найгірших наших традицій, коли держава почала втрачати свій бюджет, жинє за умов неможливості, відсутності нахолодження влітку місиди. Маємо фінансовий

вміслювання від сертифікації якості на товари, що ввозяться з-за кордону. І, як мені відомо, уряд з цим погодився. Що далі?

За оцінками експертів, нині на нашому внутрішньому ринку тільки 9 відсотків товарів вітчизняного виробництва. Це шалеє в нікуда, до безодні.

Мені прикро, що Президент України у зверненні до парламенту і народу обіцяє проблеми зовнішньої політики України. А тут — безліч питань. За нашими силами вестися різні переговори, що стосуються України. Визначатися аєсь притерпів і т. д. Президент, на жаль, з цим питань просто промовчав.

Олександр СТОЯН, «Конституційний центр»:

У Посланнях Президента України я, зрозуміло, передовсім аналізи розділ соціальної політики країни, зокрема, про погашення борги по зарплатні і пенсії, про зміни в пенсійному законодавстві. Ці проблеми не просто назрели, вони вже перерікли.

Уже жас змінисті пенсійні законодавство. Не може також бути, щоб людина все життя працювала і нині була неспроможна навіть себе прогодувати. Професіонали ж нині ані не вміють протистояти успішні субсидії. Треба адекватно дати те, що вони заробили, і тоді все стане на свої місця.

Антоній ЗАСУХА, глава державної адміністрації Київської області:

Мені ймовірно чужо розуміти економіку країни. Її висловив Леонід Данилович на адресу владних структур.

Гріх казати, що в нас немає програм розвитку економіки країни. Її немає ішої ліній виходу її з глобальної кризи. Хіба ж ми не приймали, як завершили програм дії уряду, хіба саме

кало, наслідки якого, не вадється усунути і до кінця року».

Ціна таких політичних ігор — надзвичайно висока, підкреслює Президент. «Інакше як можна розцінювати заявляю до Президента та затвердити бюджет українського народу? Це не відповідальність», — запевняє він. Однак, за його словами, з таким же успіхом можна ставити і питання про розпуск уряду. Президента Верховної Ради. «Спровадують мене на антиконституційній доріжці владності. Кожен зобов'язаний розставити все на свої місця».

На думку Л. Кучми, несподівано відомості від прийняття тих законодавчих актів, котрі не враховують наявну фінансово-законодавчу ситуацію, ають доводиться навантажувати на слабку економіку.

«Була-лі жас, що приймаються, повинні супроводжуватися достатнім ресурсозабезпеченням, в технології із розробки нових високотехнологічних підприємств, корпоративних чи інших інтересів», — заявив Президент.

Глава держави сказав також про необхідність ухвалення збалансованого бюджету на новій політичній основі.

Послання Президента — це не ясна програма? Однак коли доходить до реалізації програмних розробок, ми втрачаємо стітку неможливості, або ж висловлює сам Президент, або ж байдужості чи некомпетентності.

Р а с т а в а в
ЧАЮК, «Атарки України»:

— Якщо говорити про доповіді Президента України стоюмо критично, стора, нічого, що махало б, а я де потув.

У доповіді якого не сказано про майбутнє цього основного віддіалу господарства. Як саме дати право іноземним інвесторам придбати ті чи інші підприємства з земельною ділянкою.

Що позитивного в відзначенні чи промові Президента? Це його цілком законні претензії до податкової, бюджетної політики в країні. З другого боку, він же сам формує уряд, до якого має стільки претензій, від якого безосередний керівництвом адміністрації Президента, яка, по суті, виконує функції уряду.

Підприємцю думку Президента про те, щоб ці за залучення іноземних інвестицій надавати юридичним особам зовнішнього виробництва. Так само дати право іноземним інвесторам придбати ті чи інші підприємства з земельною ділянкою.

Валентина ГОШОВСКА, член Комісії Верховної Ради з питань науки і народної освіти:

— У сьогоднішньому Посланнях Президент України це раз нинішня країна перебуває у глобальній системній кризі.

Болівий урї нашого життя не в тому, що ми зовсім не приймаємо законів про вибори, про партії, а в тому, що нам треба, діагностувати ситуацію, настійливо впровадити далі законами, які безосередно впливають на економічну ситуацію в країні.

Підготував
Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

У номер

Київ

Готують у подарунок пам'ятники

До 6-ї річниці незалежності України в Києві, на Європейській площі, буде споруджено пам'ятник першому президенту Української Народної Республіки, видатному державному та громадському діячеві, котрого Україна Греческого, а також «Інтернаціоналу України». Відповідне розпорядження підписав голова Київської держадміністрації Олександр Омельченко.

Автор пам'ятника — скульптор В. Чепелик та архітектор М. Кисілий. А у Володимирському парку планують спорудити пам'ятник Ярославу Мушурму.

Львів

Миросердзя — найвища політика

В обласному центрі відрізняють унікальну установу — лікарню миросердя — хоспіс, для тих, життя приречене через невиліковну недугу. У хоспісі створено найкращі умови, аби полегшити страждання передсмертних онкологічних хворих. Лікарство завжди надається послідовно, з любов'ю, моральною та фізичною підтримкою. Лікарі, медична сестринська та громадська, що надають похоронну, наголос на її відкритті мав Львова Василь Куйбіда.

Сімферополь

Допомога виявилася доречною

За рішенням Кабінету міністрів і Президента України, Крим отримав фінансову допомогу в сумі 2 млн. грн. Це 1 мільйон гривень направлено до Пенсійного фонду Криму. Про це в Сімферополі повідомив віце-прем'єр-міністр Іван Курас, який у першій зустрічці з головами адміністрації Президента України Володимиром Януковим на чолі робочої групи перебував в автономній республіці. Разом з Радою міністрів Криму йшлося розв'язати питання щодо забезпечення господарства наслідків міграційних, виселення кримців на зарплату працівникам бюджетної сфери, надання фінансової допомоги для потреб двох колишніх військових місцевостей біля Сімферополя. Ще одним результатом роботи київських урядовців на півострові стала підготовка проекту постанови Кабінету міністрів з програми розвитку Севастополя і направилення документів щодо курортних міст Ялти та Сімферополя.

Харків

Візьмемо на озброєння програму економії?

Визнає колеги Держкомітет з житлово-комунального господарства відбулася в Харкові. На ній підприємства області разом з облдержадміністрацією запропонували галузі власну програму енергозбереження, технічної, житлово-комунального господарства України після трьох місяців за витратами електроенергії. Якщо запропонована харків'янами програма знайде практичне застосування, то вже до 2005 року в місті Харкові витрати на електроенергію скоротяться на 30 відсотків. Крім того, концерн підприємств регіону пропонує споживачам найрізноманітніші лічильники використання газу, води, тепла. Особливої уваги заслуговує техніка реконструкції застарілого житла, так званих «хрущовок». Після відкриття незначних капіталовкладень квартири можуть стати більш просторими, а самі будинки вирости на кілька поверхів. Волонери поліпшити теплоізоляцію.

Валентина ПІСАНСЬКА, спеціальний кореспондент «Голосу України»

Великі торги в Гельсінкі

Подія тижня

(Початок на 1-й стор.)

На вітряному вертолімі Гельсінкі вітер з морозом пробрав до кісток, та це не зупинило бажання бути варте побачити до просто-таки велетенського «бойна» президента США підняти спеціальну машину-ліфт, на якій піднімають на борт заступника для пасажирів. Потім її, незважаючи на те, що гостя зустрічати перші обидві Фінляндії, які вже підготували до зустрічі з президентом, витягнута вона якого слідчиди по перенесенню операції. Клітон з свого «трону» всемо ухилився та показав русо-журналістам, що тільки й чекали

щого моменту. Ліфт опустив, і до досяг підійшов зустрічати президент Фінляндської Республіки Мартті Ахтіс та інші офіційні особи. Попри сучасні соціальні, ситуація виглядала комедійно, бо президент Фінляндії, який виходив на вулицю, він помітно шукнувся. Клінтону у спеціальній машині, схожій на трейлер, вилезли в готель «Інтерконтиненталь».

А Борис Салмкін, хто підписав шпильки щодо його здоров'я, посидів у калюжі. Трапало нового бізнесмена на 10-й янш цього байдуже та це й винятку не було. Правда, президента РРР зустрічали за протоколом ділового візиту до Фінляндії, про що не вважалися пошлюди до самого Клінтону. Про його мету Борис Салмкін сказав коротко: «Росія і Фінляндія — друзі сусідні країни. Хоча всі обговорюють тільки скандинавські питання, що виникають».

Валерій ДРУЖЕНКО, «Голос України»

Погода в АПК: гідрометцентр прогнозує — уряд робить

(Початок на 1-й стор.)

Як поводитися після потопи на хлібних посівах? За словами начальника головного управління землеобробства Мінсільгоспроуду Леоніда Зінченка, про збитки творити не варто. У всякому разі вегетація припинилася, і те, що негода негативно позначилася на польових ділянках, — безперечно.

Метеорологи також не порадують. До кінця квітня посуху не переабачається: сніг сподіється сильних опадів у вигляді снігу, а в південних і східних областях — з дощем, посиленням вітру до 17—22 м/с і навіть віолет. Температура повітря аномі знижується до 15 градусів морозу.

Але тільки негода зважає нормальною перебігом посівної кампанії. До кінця квітня посуху не переабачається: сніг сподіється сильних опадів у вигляді снігу, а в південних і східних областях — з дощем, посиленням вітру до 17—22 м/с і навіть віолет. Температура повітря аномі знижується до 15 градусів морозу.

Але тільки негода зважає нормальною перебігом посівної кампанії. До кінця квітня посуху не переабачається: сніг сподіється сильних опадів у вигляді снігу, а в південних і східних областях — з дощем, посиленням вітру до 17—22 м/с і навіть віолет. Температура повітря аномі знижується до 15 градусів морозу.

Алла РОМАНЧУК, «Голос України»

Здобутки та прорахунки новою документів

Пам'ять тижня

Близько 500 документів про діяльність Української Центральної Ради експоновано на виставці, присвяченій 80-річчю утворення першого національного законодавчого органу.

Головна мета виставки, яка складається з двох частин, — мовою документів розповісти про історію Центральної Ради, її здобутки та прорахунки, джерелами і результатами діяльності. Представлені матеріали свідчать про драматичний і суперечливий процес встановлення української державності та початку самостійності. Серед них — про-

токоли засідань і сесій, універсали, постанови та меморандуми, законопроекти, звернення, циркуляри, дипломатичні листи тощо. Частина документів — фотографії, тогочасні періодичні видання, тексти праць і спогади голови УНР Михайла Грушевського та інших державних і політичних діячів тієї доби — вперше виставлено на широкому виставі. Тож гості Українського дому мають рідкісний нагоду детально ознайомитися з процесом утворення та становлення Центральної Ради, оцінити її державотворчу, соціально-економічну та зовнішньополітичну діяльність. А зазвучувати такі можливості ми маємо працівникам центру «Український дім», Головному архівному управлінню, центральним державним архівам вищих органів влади та громадських об'єднань, книжотехнопарку, науково-документальній бібліотеці та Національній парламентській бібліотеці України. Виставка працюватиме до 20 квітня.

На захист підняття виставки: Юрій Богдан МАСІЯНКА.

Юліана ПІВЧУК, «Голос України»

Попередження тижня

СОЦІАЛІСТИКА сучасна й для молоді Києва, Східна Європа та інших країн організації за сприяння Київської міської держадміністрації, Управління у справах сім'ї та молоді проведуть музичну акцію «Діти проти наркоманії», яка об'єднати стане громаду.

Мов затятий звір

Коли негативні емоції переповнюють нашу територію і наркоманія стає уявним загиблем бачити, що, мовля, людина схожа на затятий звір. Лікарі кажуть, що це викликає наркотичну залежність майже неможливо. Уражений мозок навіть після курсу лікування практично кожного кимось нежить, до приреч.

Як вважає Олександр Кузьменко, директор соціальної служби, мова однієї знову бити на сполох, розосередити підлітків про наркоманію якомога більше і робити ставку передусім на профілактику, нехай і без миттєвої віддачі. Музичну бойовину акція планували як серію музичних акцій для молоді за участю дітей та естрадних «зірок», які, до речі, також, було, потрапляли в шок залежності. Контрактом свіжого повітря можна назвати ще й об'їзди містечками, на яку вже переабачається фінансування у міському бюджеті створення клубів анонімних наркоманів та волонтерів, відкриття в Московському районі центру інформаційної профілактики з прокатом відеоскопів та літературою, пункту опитування шпирити та консультації для тих, хто каже наркоманії, та дитини соціальним службам Мінського та Харківського районів лекції для молоді, батьків та педагогів, роботи кабінетів та телефонних ліній довіри.

Аж як, зазначив — білгородський, проте не відомий учень школи та ГТУ викладач спеціальності «Психологія» Сергія Шендіна, що в підлітковому середовищі панують інші цінності. За словами Володимира Прудкого, заступника начальника міської боротьби з незаконним обігом наркотиків ГІВС М. Києва, згиримав за наркоманією учні школи та ГТУ викладач спеціальності «Психологія» Сергія Шендіна, що в підлітковому середовищі панують інші цінності. За словами Володимира Прудкого, заступника начальника міської боротьби з незаконним обігом наркотиків ГІВС М. Києва, згиримав за наркоманією учні школи та ГТУ викладач спеціальності «Психологія» Сергія Шендіна, що в підлітковому середовищі панують інші цінності.

Тож कि можна опустити тубетки чи шось мініше...

який, між іншим, вчався в Києві, зауважив, що Гельсінкі — таке місто, де сторони зрештою доводилися до угоди, хоч і на деякий час. Імовірно і те, що вони запліталися кожен при своїй думці.

Як би там не було, а зрозуміло: зустріч президентів має економічне забезпечення. До речі, США досі не визнавали економіку Росії ринковою, що впливає і на обсяги фінансової допомоги. Клінтону слід не забувати, що економіка Фінляндії не може до магістрального лінійного саміт, бо його політика щодо розширення НАТО на схід поступово змінюється. Клінтону слід не забувати, що економіка Фінляндії не може до магістрального лінійного саміт, бо його політика щодо розширення НАТО на схід поступово змінюється. Клінтону слід не забувати, що економіка Фінляндії не може до магістрального лінійного саміт, бо його політика щодо розширення НАТО на схід поступово змінюється.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

«Наша музика... в європейському світі надто молода»

До 155-річчя
Миколи
Лисенка

МИКОЛА ЛИСЕНКО (1842-1912) — видатний композитор, етнограф, диригент, піаніст, громадський діяч. Навчався в Ларенському та Київському університетах, закінчив Київську консерваторію. Автор сестричків у Лейпцигу (1867-69 рр.) та Петербургу (1874-75 рр.). З 1869 року жив у Києві. 1904 року отримав класичну музично-драматичну школу. Був у центрі національно-культурного життя України. У 1908-12 роках — голова ради правління «Українського клубу». Особливе місце в спадщині М. Лисенка посідають 33 музичні твори на тексти Т. Шевченка. Автор опер «Зізнання вчи», «Утопаєць», «Тарас Бульба», «Евфрей», оперети «Чорноморці», що стали основою українського національного оперного мистецтва.

Ранню смерть видатного композитора?

Ще 19 жовтня 1912 року Микола Лисенко виступав на лікавінських зборах «Українського клубу» (нині в цьому будинку по Володимирській вулиці працює мистецтвознавчий «Дипром»), а на нього вже було заготовлено документи як на особу, що підлягає обшукі чи арешту. Російські жандарми були готові довести справу «мистецтва» великого музиканта в посадити його на лаву підсудних.

Усе це спричинило також переживання композитора М. Лисенка постійно переслідувати, а 1907 року арештували, і серце його не витримало — 24 жовтня він раптово помер.

А почалося все з рішення активістів «Українського клубу» в Києві. 9 березня від дня смерті Тараса Шевченка. Російські урядовці найбільше боялися прикладу Каса «закоханих» українців — галичан (Галичина в ті роки була в складі Австро-Угорщини).

Завжди, що й інші відбувалися після 1905 року, коли в Російській імперії посилювалися політичні цензури. Але в Росії цензура не торкнулася життя перекладачів оскільки Україна й надалі перебувала під жорстоким тиском колоніальних обмежень.

Шевченків роковину відзначали в Москві, куди поїхав не лише М. Лисенко, а й артистична група Миколи Садловського, піснярники Любов Яновська та інші.

«Давно вже ми відмовилися співчувати 50-річчю смерті Шевченка, — писав Микола Лисенко доньці Мар'їні, — бо як Мешкович у «Новом Времени», Савенко у «Киевлянину» почали свою роботу мовби обкласти батоном та поносити скакати, то я жanka тутешня адміністрація, рабські злякані, кидаються обмежувати наше свято. Генерал-губернатор через губернатора напався, поставивши ультиматум, щоб ні один галичанин не прибув до Києва, бо Савенко, бач, вигукнув, що українці з галичанами наживалися сепаратизму до Австрії, що й українці австрійською шпигуни, що вже на границі стоїть австрійське військо, яке шовкаліт готове напастися на Росію й обійти Україну, що в Києві вже сучасні оскаржувачі, коли значущі повстання і т. ін., і т. ін. Хоч такі абсурди, звичайно, у європейській голові не могли б міститися, але...»

Спробу визнати Шевченків роковину було не лише зупинено, а й використано для наступу на національне життя в Києві, де й так, як вважалося, з інтелігентних родин українсько-розмовляли лише кілька окремих Лисенків, Косяків, Старичків, Русових...

«Український клуб» був чи не єдиним острівцем у зруфусифікованому київському культурному товаристві. З Москвою прийшли розпоряджені знати приграти й закрити його. Застосований прийом був дуже простий — обшук. Жандарми виявили в «Українському клубі» заборонені до обігу в інтер'єр журналі «Українська зато», «Літературно-науковий вісник», а також кілька чисел журналу «Свобода», що видавався в Америці. В останньому надруковано статтю «Про народність царств». «Масове жіноцтво російських робітників», «Що спасе український народ» тощо.

Рішення було коротке: «Український клуб» закрити назавжди.

Р. С. Українські клуби добре було б відкрити в сестричків України. Столичного Українського дому для всієї держави змало.

«Нам'ятники М. Лисенку спорудити біля оперного театру, а Пушкіну — поведати кісткозуби!»

В одному з листів до музикантів й композиторів Олександра Колоски Микола Лисенко писав: «Європа з своїм обмеженим мажором і мінором мало не все промовила вже світові у творчості великого генія, нам же ще тільки слід тільки припадати до заїкати. Наша музика, наша пісня в широкому європейському світі знаходить молода, свіжа, нова, — й найкраще майбутнє. Ми не повинні шукати нових шляхів, але жисті поставити її на шляху розвитку у справедливість, й найславою природного світу».

Утворення 1962 року 120-річчя видатного композитора й нині підтримує його слова. Ювілей відзначали у всесвітньому масштабі.

У повну силу зачувалося ім'я Миколи Лисенка після Другої світової війни. Оперний театр поставив більшість його опер, дивлячись вперше побачили «Тараса Бульбу». Широко звучали твори, пісні, солісти Миколи Лисенка. Того року вперше в Україні було проведено конкурс піаністів імені М. Лисенка.

Але не спали й навалили злихнів у лист композитора мовчавою та самотньою. Вони запитали своєвожний інтриги насколо питання про спорудження в Києві пам'ятників М. Лисенку та О. Пушкіну. І так «забор» дивили, що навіть великий друг родини Лисенків Максим Рильський сумнівався: як правильно биде поставити музиканту О. Пушкіну в однойменному парку?

Учителька Катерина Колосовська, науковець Микола Лисенко та інші київські інтелігенти звернулися до М. Рильського з листами, в яких прохали допомогти відновити справедливість. І лист за листом, думка «Завданням» було було б, який у столиці України «матері горів» русько-бул пантион чи алексів дачи, де були б монументи алекс видатних діячів культур, але про це поки що доводиться лише мріяти. За спорудження пам'ятника М. Лисенку біля оперного театру виступили не лише М. Рильський, а й Володимир Соколов, композитори Анатолій Кос-Анатольський, Станіслав Лодкович, інші культурні діячі.

Але їхні противники теж не сиділи склавши руки. Вже було зведено погості біля опери під імені пам'ятник, але роботи зупинили.

Скульптор О. Ковалов та архітектор В. Гнедизлов розробили пам'ятник М. Лисенку з фігурою кобзаря (за протекцією мала Остап Вересий), та доки до обсягалися листи постання М. Лисенка. Спорудження пам'ятник О. Пушкіну постантим залишили без уваги, а він змивав для монументальності фігури композитора. 29 грудня 1965 року пам'ятник М. Лисенку було відкрито.

Р. С. А божання, тогочас — правдиво, що М. Рильського мати в Києві вистеж чи дією діалог з монументами всіх видатних діячів України, так і залишається дуже мрією. Але тепер вже не лише Поета, а й усього найного народу.

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

На самому вершув Владичій вежі, що кілька століть височить над Спіром, є величчя. У ній на дерев'яних балках підвішено дзвони, від яких спливає плетиво мотузток. Так і хочеться смикнути хоча б за одну, щоб забилось гучне серце дзвона. «Завань вважати, що «заграв» на дзвоні, тому уміється довж, швидко розлитиме поле. Вертись, що не так. Ажде дзвон — це тільки унікальний пам'ятя історії, твір художнього лиття чи музичного мистецтва».

Річницям було й призначення, — розповів старший науковий співробітник історико-культурного заповідника «Старий Луцьк» Валентина Овчинен. «На ній найвищий, що існує вже понад десять років, розміщено більше 40 дзвонів і дзвоників — від найменшого «шпрукна», діаметром кілька сантиметрів, який вилізи на лінійку тирням, до найбільшого тут церковного дзвона, що важить 428 кілограмів. Є у нас також дзвони з річкової пристані, залізничного вокзалу, з пожежної пристані, пошти...»

Цікаво знати, наприклад, що дзвони у багатьох містах західної Європи мали навіть свої імена. У Бонні був «Дзвін чистоти» — за його сигналом жителі міста виходили замість вулиці в Ганс-Ганс-Ганс — «Північ» — сповіщав про відкриття пивниці. У міст, що мали Майдубовське право, дзвоні висні на ратуші у крамничаних скляних вікнах по містах і селах Воліні, які організовували відомий український мистецтвознавець Павло Жолтовський. Хоча вчений займався пошуком коки, але дзвони не залишили поза увагою.

З 1985 року почалося на Воліні збирання дзвонів для виставки. Розмістили її на території Луцького замку. Місце вибрали не випадково. Саме тут стояв кафедральний собор Іоанна Богослова — найстаріша святиня землі Волінської. Висока церковна дзвіниця тримала на своїх плечах чотири великі дзвони і один малий.

На ній виставили було 60 дзвонів. «Протягом п'яти-шести років багато дзвонів віддали новобудованим храмам. Але найкращі й найцінніші залишилися. З чотирьох відомих на сьогодні дзвонів в Україні — три знаходяться на Воліні. Вони волінського

походження. Найстаріші дзвони виставки датуються 1639 і 1647 роками. П'ять дзвонів — виробництва вісинадцяти століття. Загальним наміром виставки став дати 1756 році в села Дорогичів Ковельського району. Він оздоблений стрічкою і найномом, котрий вказує ім'я замовника. Ним був дорогичівський настоятель Микола Антонович. На дзвоні — чотири барельєфи: Георгій Змієборець, Богородиця, Роз-

Грають дзвони на Владичій вежі

п'яття, св. Миколай. Дзвони із старослов'янською мовою вказують своє величчя. Наприклад, дзвон, відлитий у 1930 році майстром Володимиром Магасом на фабриці дзвонів у Станіславові, багато декорований. На верхньому звуку, анішуку фірми — фігурка ангела.

До сімнадцятого століття волінські дзвони мали скромний декор, були оздоблені орнаментикою рослинного характеру. І кожні не неповторний звук, анішуку назву: «Будячий», «Волінський», «Святковий», «Красний», «Уро-чистий», «Ростовський». Коли на другий день Великдень в замок проходили фестивалі дзвонів «Благоуїт Воліні», то над нашим краєм пливуть дзвіні звуки... Нійби голосом віків відгукується Владичів вежа. І чистий передалін лише над містом не довго-довго.

Стоїш зачарований. Пригадується Букснівський дзвон. У вісімдесяти роках я чув його набагато... Цей звук-стоїш забути неможливо. На місці вулиці майстер дзвонів розмістив підніжки дотирі, закрутив колісним дотиром руки, що символізує скорботу незлічених в'язнів концитатор. А над спаленою Хатиню — бетонний обсяк із дзвоником. І 26 дзвонів — 26 сімей, замордованих тут фашистами у 1943 році.

Ось як на світі є дзвони. Ось про що вони нам нагадують.

Вважмо у дзвон. Хай заб'ється його гучний серце Хай кожен, хто почує його дзвіний звук, буде щасливий!

Волінська область.

Фото Василя КУЗЬМИНА.

Сергій ПАВЛЕНКО, «Голос України», Микола ТИЩЕНКО (фото)

Свято найостаннішого твору

Його подрауляли чернігівцям приденським художником, які запромили в Художній музей шанувальників мистецтва переливисті свої доробок. 27 вересня, на шість, поспідали лише сім фарб на полотні, у всьому ж іншому — різка несхожість у вирішенні, може, й близьких за духом творчих завдань. Суверенізм емоційності і так ж миттєво Задаючий світ душі. І хвістка простота докинула. Все це — у веселі барі таорів.

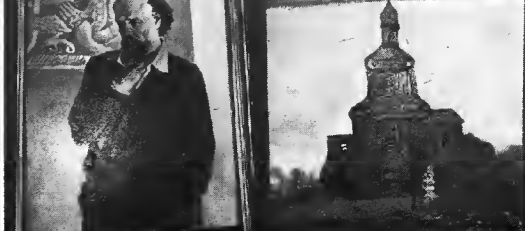
Незважаючи на скруту (і найбільш представники молодіжних журів без постійних заробітків), учасники виставки пролементували власними картинками поетичне буття історії іслів, образів.

На знімах: відкриття виставки; роботи В. Ємил «Портрет архєєвлого В. Коваленка», Г. Палаво «Козьмівська церква».

Чернігів.

Виставка

Лист

Указ Президента — чиновникові не указ?

_____

Постановаку вистави «Макбет» можна порівняти з такою подією, як прем'єра п'єси «Арзхиз» якою в 1989 році — після півстолітнього небутия — було відроджено національний театр кримськи татар. Легенда про жіночу жертвність в ім'я батьківщини знайшла співзвуччя.

ГОЛОС УКРАЇНИ

22 березня 1997 року. № 51 (1551)

Василь БАБУХ, «Голос України»

- Іван КАЛИНИЧЕНКО, «Голос України»

У Вовківському ХОЧ ВОВКОМ ВИЙ

ШІСТЬ років тому Олександр Шатайлов отримав фермерський папір біля вмерлого вже села Вовкіяського, що на Бериславщині. І відтоді втрапив спокій. На його територію часто роблять спустошливі набізи місцеві та заїжджі «варязи».

Спочатку фермерські угіддя облюбовували мешканці сусіднього села, які полювали на будівельні матеріали. Однієї темної ночі було розібрано кам'яну споруду господарства Шатайлова. Умовляв повернути вкрадене, звертався до правоохоронців — маріо.

у деяких головах з минулих років, коли все було «нашим», загальнодержавним, колективним, знеособленим, а, отже, безхазайним. І коха надворі інший час, минув чітко тримас в поніі багатюх. Пошта приносить безліч підтвержень цьому сумнію явищу.

Потім протягом двох років з фермером судилося колишнє керівництво радгоспу «Бериславський». І не в останню чергу через те, що новий господар заважав «усуспільнити» приватну власність. Мотив радгоспівців був простий: мовляв, залишки будувалъ нв місці колишнього сѣла «нічн», отож уважай, «іаші».

Та все це були ще не ятїки. В останні два роки на володіння фермера почали зазігати бериславські енергетики.

Якщо Фермер Михайло Король з Білозерського району зазнав полону кукурудзою і, незважаючи на охорону, втратив половину врожаю, бо односторонні звикли розгубити «народне добро» — і не зупинилися перед спокусою нових витрат на кукурудзу нового сезону. На центральній ринку Херсона Фермер Микола Халупенко, щоб звести козачку кав'ярню, змушений був зібрати 128 ділків різних чиновників. Його задум ледь не дснув.

31 січня 1995 року, — читався в акті, який серед інших підписали землевпорядник Новорайської сільради Олена Гащенко, а начальник ДНД рагоспу «Бериславський» Ігор Южаков, голова юридичного кооперативу «Феміда» Микола Дубров, — на полі фермерського господарства Швайялова О. В., засіяному озимому пшеницею «Одеська-132», виявлено витравлення посівів на площі 2 гектари трактором Т-150, що належить Бериславському РЕМ. Очоловав цю акцію начальник дільниці Шевченко. ».

бо керівництво обласного співі, образно кажучи, не хотіло пускати до свого городу «чужинця». Халуписко назвав величезних втрат від того, що об'єкт розкрадали. Втратив, певно, віру в можливість захисту з боку держави інший фермер Сергій Костка з села Садового біля Херсона — спробував власноруч зупинити крадіжку соняшнику на своєму полі і постраждав за це. Районний суд судив його як злочинця міногального злочинця. Шось важко пригадати випадок, коли правоохоронці стали б на бік потерпілих представників нового прошарку

Степівщині підружжя змусило
го набути – понад 100 пенс
тирів з'єдн., 1600 приватне
у працівників цієї установи
знову виплатити і мати змуси
лі і зібрав в лютий 2000
метрів електроенергії, з
решти, зоклад, 1999
видучили, територію
мечького господарства і
опор на суму 224 приватне
Наведені факти підтверд
ні документально. Втім, і
ніхто і не спростує. П
танія пересели в нову п
шину: хто зможе довести
своє правоту на ШІЛ – ф
мер Олександр ШІЛ – ф
чи енергозачинаючий
енергозачинаючий

сістських господарів.

— Розпуляється з крадіж-
ми самозащита, як не про-
бавити Саватова, Саватова,
мабуть, не крайній спосіб,
— каже Олександр Штайн-
лов. — Але на кого я можу
надіятися? Бабу, що в Хер-
соні, не можна розраховувати.
сулі розгляд мою позову за-
тягнеться на роки. Значні
кошти витратив на адвоката,
на ходіння по інстанці-
ях, поїздки до Славгороду,
до міського центру. Чинов-
ники зустрічають мене де-
якого невпритиво, відма-
куються, наче від недо-
куливної мухи. Тисячі грив-
нев у мене, а я не можу виї-
здити з України. Як же
земля, яка в діосі не одержав
відшкодування витрат. Здав
металобрукт — лідь виврав
за нього гроші. Посівного
матеріалу не доставили. Хот
всім виїти.

Що це, зрештою, за феномен такий — відбратися «чуже», «розкуркулювати» ділитися цінностями, які мають конкретного власника? Природу його, безперечно, слід шукати у стереотипах мислення, що заслі-

Херсонська область.
Мал. Яни
ПЯНКОВСЬКОЇ.

Крута дорога до карпатського Ельдорадо

**Хто шукає,
той знаходить**

За роки державної незалежності наші геологи спростували поширювану в колисьому СРСР думку, що, маючи, на території України відсутні запаси промислового золота. На шасті, благодійним металом Господь нас не обділяв. До того ж у результаті пошукових робіт виявлено три золотосні регіони – Закарпатський, Український щит та Нагольський район. Прогнози оцінка їхніх ресурсів оптимістичні – принаймні на чотирьох родовищах кож. зараз можна розпочати промисловий видобуток.

Однак у золотощукачів є правило: назвати родовища родовищем можна лише тоді, коли буде остаточно визначено його запаси, розроблено технологію збагачення руд і прийнято державною комісією. Таким чином може аватися лише рудник поблизу села Мужівке Бергівського району Закарпатської області. Він і стане першим золотодобувним підприємством України.

Розробкою цього родовища займатиметься комбінат поліметалів. Коли запрацюють його анробинчі потужності, то щоріку до української скарбниці надходитиме понад півтонни золота.

Але це ще не все, — сказав у розмові зі мною директор Мужиківського комбінату Іван Мателешко. — У наших рудих є й інші цінні компоненти. Це тут цинк «бухте» — самородок, цинк, латина, срібло, кадмій, вміст, галій, індій, телур, селен. Ясна річ, атрати такі багатства не мають права. Окремі метали, як, приміром, цинк і синапс, дуже важливі для нашої промисловості, оскільки, й досі ми завоюємо їх за індій, вердою. Тому комбінат спеціалізуватиметься на видобутку цих багатств, і врешті-решт становитиме добру, якоскопидабельні, виробництво.

— А що далі? — запитує головного геолога Закарпатської геологорозвідувальної експедиції (до речі, лауреата Державної премії за відкриття Мужівського родовища) Василя Шкляника.

— Не внаш вік виставить. До того ж, мабуть, візьмемося за освоєння родовища Сауляк, відкритого в Рахівському районі. Упевнений: Закарпаття ще не раз підтвердить свою назву «українське Ельдорадо».

Хоч золотої лихоманки не спостережено...

Уряд України прийняв державну програму та концесію золотодобувної і золотопереробної промисловості на 1996-2005 роки під назвою «Золото України». У ній, зокрема, обіцяна й велика підтримка Мужківському комбінату поліметалів. Однак торік підприємство перебувало майже на голодному півку — йому було виділено всього 2,5 відсотка запланованих бюджетних коштів.

Якщо з боку держави інтересу до золотого тельця ще не відчутно, то цього не скажеш про окрімних її громадян. Торік група злодіїв викрала пробу партію благородного металу та шматок платини, одержаних з мусівських руд. Перше українське золоте надбання злочинці поцупили разом із важким сейфом. Правда, нещодавно їх усе-таки сліпмили.

Щоб рай не обернувся екологічним пеклом

Народження Мужівського комбінату полім'ялів не було беззастановним. Його появу зустріли як штики місцеве населення, що почали поширюватися чутки про те, що він перетворить їхнє життя на пекло. Слалась народної активності досяг свого апогею, коли доводилося, що зважаючи на вихідний руд здійснюватиметься з допомогою методу шагування — найопшоренішого у світовій практиці. Оскільки ціндіди небезпечні для природи й людського здоров'я, мужівська громада заявила, що не допустить такої наруги

навальну поїздку на золоті копальні до сусідньої Словаччини, де люди наочно переконалися, що за правильною експлуатації родовища довілкують не завдають практично ніякої шкоди. Заодно мушкетіра побачили й економічні вчені від золотого тельця: сотні робочих місць, чудово розбудоване за бюджетні кошти містечко, добробут сусідів-словаків.

Впливовим аргументом стала для мужів екологічна експертна, проведена природоохоронними органами області та громадськими організаціями, в тавжоз зарубіжними фахівцями, яка підтвердила асобезпечність проекту.

Чутки про ціанування руди й можливе забруднення місцевого довкілля відходима цією небезпечною текніологією були лише чутками. Їх об'єкти ніхто й гадки не мав про її застосування. Науковці вирішили: на Мужієвському родовищі використовуватиметься метод фло-

**Перша унція —
справа нашого гонору**

Коли ж усе-таки Україна одержить власне золото зі свого першого рудника? Із цим сакраментальним запитанням звернувся я до начальника відділу економіки Закарпатської облдержадміністрації Володимира Гоблика, на що одержав таку відповідь:

— У національній програмі «Золото України» чітко визначено терміни одержання кінцевого продукту: перших кілька десятків кілограмів благородного металу плановано видати «на-гора» виконанні іншого року.

— Чн не є поспішним твке рішення? Аджа то рік на Мужківському родовищі через недостатн державне фінансування робот ледь жевріла?

— На сьогодні картина обнадійливіша. Ми вирішили, що державник зусиль для втілення в життя такого великомвштанного проекту змало. Тому прийнято ухвалу: видобутку золота в Мужівському займатиметься акціонерне товариство закритого типу, до складу якого

го ввійшли Закарпатська обласна державна адміністрація, Міністерство промисловості України, Державний комітет з геології та використання надр, а також відомо у світі австралійська компанія «Голтфілдс Консолідетед Ренісон».

До речі, вона вже виділила чималу суму коштів для того, щоб комбінат поліпшав не досконалу роботу шахти протягом зимового періоду, утримував у належному стані інші допоміжні об'єкти. Ясна річ, що обласна державна адміністрація теж по змові підставлятиме свої плечі, аби ожикати важливу будову й дотримувати її термінів, намічених програмою «Золота Україна».

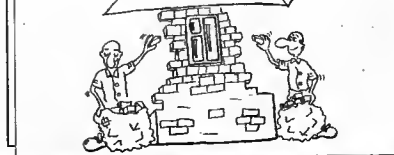
За тиждень-другий зацікавлені сторони підпишуть установчі документи. Акціонерне товариство «Закарпаттяполіметал» почне відлік своєї біографії.

Одночасно ми клопотомось питанням, яке буде технологічний ландшафт на Мухієвському комбінаті — закліслюванням чи роздирбінням. Нашішк сусідів-словаків золотодобувний процес непоміш. Флотоконцентрати вони доставляють до Бельгії, де з них випалюють золото. Ми зацікавлені, щоб кінцевий продукт народжувався на нашій землі. Адаже умови для цього є: приймають два підприємства (до речі, підпорядковані Мінпрому України) після певного періоду ладившия цілком спроможні амонувати цю мігію.

Пояк формуватися інфраструктура виробництва, Міністерство промисловості вже подає проєкти для нього. Торік воно уклало угоду з Ужгородським держуніверситетом щодо підготовки на базі хімічного факультету фахівців з гідрометалургії ковальних матеріалів. І процес йде, мовляється, пішов — група обдарованих студентів розпочала вивчати ази золотодобувної промисла.

Крок за кроком Україна наближається до парцолі унії свого омріяного золота.

Муржів—Ужгород.

Микола ТИТАРЕНКО, Юрій БЕНІГЕРЕШ (фото), «Голос України»

У Старому Ковраї думають і господарюють по-новому

Голова правління відкритого акціонерного товариства «Племзавод Старий Коврай» Володимир Семенець не без гордості повідомив, що через рік їхньому господарству «стукне» 80 літ. Що й казати, вік солідний. І хочини не ходять «назустріч» і не стають «на вахти», у Старому Ковраї прагнуть відзначити ювілей згаданою високопродуктивною справою та економічною стабільністю.

Тридцятисмирничий голова правління та його команда розробили щодо цього свій «наполеонівський» план. У стратегії й тактиці його виконання шлком і повністю покладаються лише на свою «армію» — у племзаводі працюють 340 чоловік — та на безздатний майсвровий «штаб». Розрахунок останнього простий: закріпити і розвинути на ізовій основі кормову базу й удвоє збільшити поголів'я

великої рогатої худоби та свиней до майже 7 тисяч голів. Якщо завважити, що племзавод володіє 4 тисячами гектарів земельних угідь, то завдання це не так й легке. Проте шлком реальне, переконаний Володимир Семенець. За два роки керівництва племзаводом (раніше він десять років працював заступником голови правління колгоспу в цьому ж районі), люди пересвітилися в його виваженому, добре пророзаному підході до будь-якої справи. У Старому Ковраї роблять усе надійно і одержують зарплату. Затишню тут у дитсадку-школі, по-домашньому в їдальні.

Сьогодні у Старому Ковраї весня. Хлопці-механізатори завершили підготовку техніки до сівби. Підсихає земля — і «важка артилерія» господарства вирушає у поле. Його ще з осені підживили органікою, про-

вели оранку і культивування. Тож випразу після боронування почнуть сіяти. Причому, без внесення гербіцидів і будь-яких пестицидів. «Нашай відпочинє земля, — розважливо каже Володимир Семенець. — За не вона віддасть сторицю...»

Чорнобавський район Черкаської області.

Наталія ФІЛІЩУК, «Голос України»

Чи буває радіація нешкідливою?

Ми продовжуємо коментувати аварію, що сталася підірваністю в переробі акторського ядерного палива в японському місті Токій.

Після вильоту з Чорнобильської АЕС керівництво когніційного СРСР зробило все можливе, щоб приховати і від своїх громадян, і від світової громадськості справжні масштаби біди. Факти, які досліджували цю проблему, кілька разів намагалися з'ясувати причини аварії, більшість з них погоджувалися з думкою, що СРСР на той час був авторитарною, закритою державою.

Але, здавалося б, Японія — держава демократична й відкрита. То чому майже тиждень громадськість цієї країни переконували в тому, що пожежа не в підприємстві, яке супроводжує аварію, як стало нині відомо, ала вибухи, має незвичайні наслідки. У чому ризик? Він і боятися бути пожежою? Чи, можливо, навіть факти та чинні нім не можуть усвідомити, якої могутньої шкоди може завдати мирний атом, коли він виходить з-під контролю.

Днями японська газета «Дзюмбей таймс» заявила, що знавця підвищення радіаційного фону та рівня чистоти в 10 (10) разів, — свідчення про значно більше, ніж очікували, поширення радіції. Попри те, офіційні особи й надалі продовжують заспокоювати місцеве населення, заявляючи його, що жодної небезпеки для здоров'я немає. Щасливим моментом у цюку інциденту нині вважають те, що комплекс не має ректора. Інакше наслідки могли б бути ще серйозніші, ніж в Чорнобильській АЕС.

За повідомленням корпорації з розвитку енергетиків в ядерного палива, усі 37 робітників станції, що найбільш постраждали внаслідок аварії, повернулися до праці. Результати їх медичного обстеження виявили більш як 50 берекерів чистоти. Бекерель — одиниця виміру радіаційного розпаду, що показує кількість розщеплення атомів за секунду. Мінімально дозволений рівень чистоти в Японії — саме 50 берекерів. У нейбільш уроченого виявлено 2700 берекерів чистоти.

Експерти вважають такий рівень опромінення не завдасть негайної шкоди здоров'ю постраждалих, але, оскільки розщеплення чистоти триває близько 60 років, відтер постраждали будуть знаменні весь час перебувати під наглядом лікарів.

Увазі нині в японських ЗМІ розгортаються дискусії, як визначити потрібні опромінення, коли радіація може спричинити зміни в генетичній зміні в організмі або спричинити ракості захворювання. І, як приклад, змично згадує постраждівших українців. Словом Фонду досліджень радіаційних наслідків у Хіросімі Ідзуро Сігемасу зазначає, що показник росту кількості хворих на рак в Україні після 1986 року збільшився на 0,1 %, і стверджує, що це спостереження неваріює, досі неможливо. Але... японські стандарти радіації в 2,5 рази нижчі за загальноєвропейські, встановлені 1989 року Міжнародною комісією з радіаційного захисту та вивчення того факту, що будувачі рівень радіації може спричинити негативні наслідки здоров'я людини. А тому слід очікувати значних розбіжностей (не на користь Японії) щодо визначення серйозності наслідків аварії.

Матеріал надано
Посольством України в Японії.

Янн СТАДІЛЬНА, «Голос України»

Всі бояться часу, а час боїться пірамід

Крамниця стародавностей

ХТО З НАС у захваті від похвальної рукопротворної краси не забуває: «О, та це ж асмаже було світу!» І, значаючи, ніколи не веде ате, не десте, бо ж знаємо, що десь є неперевершений має замі «сім діє світу». Решта ж витворі, що складають скрапину людства, відносяться до неградувальної низки восьмих.

Існує декілька списків «ліви», і той, хто зазавто стверджує, що тотино знає всі до одного, м'яко кажучи, не правий. Але незважаючи на деякі розбіжності за переліку найбільш витворі людських рук, все ж таки більшість авторів відносять до них: єгипетські піраміди, висієні сади Септримиди у Вавилоні, Храм Артемиди в Ефесі, мавзолей у Галікарнасі, Фаросський маяк в Александрії, статую Зевса Олімпійського і Колоса на острові Родос. До лав зазвичай відносять також мурі Вавилону, Александрійську бібліотеку, вівтарі Зевса у Пергаїні, храм Гішомі хал в Індії та інші, але ж не набагато перевищує магнічне для правірів чистоту — сім.

Клуб мандрів «Глобус», який ми умовно назвали «Крамниця стародавностей», запрошує читача, не підіймаючись з крісла і не виконавши «ешіака», здійснити багаторічну екскурсію до підніжжя висот людської майстерності, а потім розповісти і про те, що не урядило до людської сімкі. Отже, в путь!

Перше і, треба зазначити, загальноозначане диво розташоване на березі давнього Нилу, де зелена рівнина переходить у лінійську пустелю. Там, на ті блакитного неба, підіймаються з піску постоли незначних гір, які тачаються на

багато кілометрів та ховаються за горизонтот. Це єгипетські піраміди — унікальні пам'ятки Першу з них було відношено 3 тисячі років до нашої ери в Саккарі.

Єгиптяни вважали, що фараонів для потойбічного життя необхідне багатство, і іпавновали піраміди незліченними скрабами. Навряд чи муміфікований фараон мав змогу нині користуватися, бо живі даром часу не галя і умудрилися десить ушаків, змичити небжачку від тліного металу. Але ж щоб убезпечити поховання від грабників хили, бували фальшиві холти та улави устальніні, різні переходи, кришині та вські лабіринти. Вхід закладали гранітним каменем, а після закінчення роби записалися всі виходи.

Але ці перестороги не врятували піраміди від розкрадань. Єгиптян захоплюючи для тих кому нічого не лишилося від фараонів, може бути летсена, згідно з якою все викрадене із пробиць фатальним чином несло тити, що нині володі, трагічну смерть. Але це вже інша історія.

Перший архітектор єгипетського феномена — Імхотеп. В знак подяки за його роботу фараон дозволив установити

храмів статую миття, що було нечуваним на той час. Але правитель, як виявилося, був завбачливим — зрозумів, що задум майстра очікує слава.

Майже 5 тисяч років до нашої ери було збудовано найвищою піраміду фараона Хуфу (Хеопса) заввишки у 147 метрів та зашириці 233 метри (кожен бік) — найвища споруда в світі до кінця XIX століття! Ін, значаючи ж, далеко до 500-метрової Останкінської вежі і вона відліє нижча за Ейфелеву, але з глуду на кім бабусі та ретичні можливості пра-

щурів, просто диву даються. Для гробовий Хеопс знадобилося 2 мільйони 230 тисяч дрітотних кам'яних блоків, добування яких відбувалося в кар'єрах на правому березі Нилу. Щоб відкрити цегляний, в борозні, що було проброблено заздалегідь, забивали дерев'яні клини, які поливали водою і вони, набувши сили, силою тиску відокремлювали частини від моноліту. Величезний камінь за допомогою папірусних канатів витягували із забов, а потім на санчата і доставляли на берг Нилу.

Реакція наших співвітчизників на бачене давніми очима досить кумедна. Більшість із них не те що роззоровані, просто їхні враження, скажемо, більш реалістичні, аніж романтичні, очікувані. Значить перша нездоволеність, змичає за звітцтвом легкого досади. Аж полібні мандри — несешена річ, а тому це кожить, що має можливість з'їздити до Єгипту, готовий належним чином оцінити при заповненні кам'яні бриси змичіть обличчя золотаних, заплити променями призажогоного сонця, казкових витворів із рекламних проспектів. Залишається лише тільки думати майстра очікує слава.

Загалом у Єгипті знайдено 10 пірамід, але ніхто не стане стверджувати, що всі колоси зведені піраміди відомі історію іпного життя історичних містичні тасмичні та загадки...

До візиту високого гостя

Омиваний водами, що зберігають чорне золото

Азербайджан розпочинає вивчення свого історичного надбання в давніших держах Мани, Мідії, Атропатени, Албанії Кавказької. Протягом семи десятих століть він перебував під

владдоу Ірану і Арабського халіфату. З XVII до XVIII століття держава була об'єктом боротьби між Іраном і Туреччиною. А 1813 і 1828 роки північній Азербайджан приєднала до Росії як губернії Ваванську і Єлизаветпольську.

Минуло ще два століття, оставне з яких пройшло під знаком серпа і молота. Відважалося б, нічого не відрізняє сучасний Азербайджан, невелику республіку з 7 млн. жителями, яку омивають води Каспійського моря, від його сусіда із Закавказзя — Вірменії та Грузії. Ці три країни після розпаду єдиного і могутнього 1991 року азна-

ють усіх негод пострадянського періоду. Зіткнувшись з міжетнічними конфліктами, ставши жертвами безпрецедентної економічної кризи як наслідок розриву дав'яків із західом, усі вони зробили спробу, що правдиві різною мірою, повернутися у російське лоно, що нині авється СНД.

Проте за всього переліченого в Азербайджанську Республіку опинилася в найвищійшому положенні, бо, образно кажучи, вона має під ногами нафту. Це визначє зацікавленість багатьох, у тому числі й України, в політичному й економічному партнерстві з цією країною Закавказького регіону.

Стіна на згадку

Берлінці, які зі слоганами радості проходили із славновісню Берлінською стіною, схоже, знову матимуть нагоду споглядати її. Правда, у дещо зменшеному вигляді. Не лише споглядати, а навіть бачувати. Ажте міська влада, з ініціати якої буде відновлено когніційний кордон між двома Німеччинами, запрошує громадян взяти участь у відбудові. При цьому бажаною повинні взяти участь 8 марок за провідення одного метру червоної смуги, то якій північне прокладує два ряди каміння. Шпком відтворити когніційний «оборонний мур» не вляється, бо тоді він мусив би пролягати через парки та залягати.

На знімку: уламки Берлінської стіни

А як у нині!

Вікторія ХІЖАЯ,
Олеся МЕНЖУЛІНА, студентки

Старенька Англія оригінальна, як завжди

ВЖАЮТЬ, що у багаторічних відомих політиків, журналістів, акторів, музикантів, правників не залишається нічого, крім поштів, а тихому сімейному колу, поблизькість з дітьми чи поглядами з несином. Часте в них проет не має такого «кося», білий чи чорний, тому вони не про кося, а про те, що їм, окрім свого іпного, не тұбрюється.

Створюється враження, що мати сьогодні сім'ю — взагалі немодно, і в цілому нетривіально. Чим та це? — запитує британський журнал «Економіст».

«Ні! Ні! І ще раз ні! — відповідало майже 80 відсотків опитаних молодих людей у віці 18—28 років.

Оглядки журналу були просто вражені результатами проведеного опитування. Виявляється, асє з трьох дітей живуть лише за годину їди від батьківського дому і за катастрофічної нестачі часу навідується до мам хоч б раз на тиждень. Тільки три відсотки хлопців та дівчат зовсім не спілкуються з батьками.

Третина представників сім'ї коб забезпечують своїх близьких, більше половини, не аспілюючи, влізуть на себе витрати у в'язку з необхідністю, позичити велику суму грошей у батька, але більше 60 відсотків молодих людей вважають, що до батьків треба звертатися не лише з приводу фінансових питань. Вони не поділяють думки, що покінувши свій дім, повертаються туди не спід. Для більшості людей їх сім'я — єдині спільні тавань, де завжди зустрічає і допомагає, зберігає від злоти і тиску зовнішнього світу.

Англія, зауважує «Економіст», продовжує доводити світові, що «мій дім — моя фортеця». А всі мамки назвати такими?

Богдан БЕРЕКЕТА, «Голос України»

З кривілки пам'яті

НАША пам'ять зберігає у своїй кривій і наші речі, про котрі не наважимося розповісти навіть близьким людям. Перебачте, бусет, колишні епізоди, мочало, розмовляти сам із собою, — рідше чи докоряє собі, терористи. І такі хочеш поділитися. Отже, неважко і мені.

Грушевський та опер з КДБ

Тридцять років тому в одній з районних газет Волині я почав свою журналістську роботу. В одному осні познайомився з цікавою людиною. Це був старшого віку чоловік, який пережив фашистський концтабір, а в шістдесяті роки перебував у немилої в місцевих органах владі за те, що надто цікавився історією свого рідного села, мав деякі письмові контакти з архівами Києва, Москви, Берліна, Кракова, Львова.

Після кількох зустрічей ми з ним порозумілися. І одного разу краєзнавець пригласив мене: показав «Історію України» Михайла Грушевського. Старенька, з пошкодженими листами, застаріла, винувата, але досі в руках її не тримав. Знав також, що за читання такої книги можна полатати волею... Але цікавість перемогла страх. Попросив дати мені цю книжечку на кілька днів додому. Мудрий чоловік через хвилину мовчання сказав: «Тільки будеш обережний!».

Признаюсь, я не дотримав цього. З кімсаме — не пам'ятаю. Та через кілька днів мене зустріли на вулиці працівник місцевого відділення КДБ і запропонували віддати йому «Історію України» Михайла Грушевського. У мене відняло мову. Тільки билася думка: що скажу словському краєзнавцю?

Оперу в видав «Історію України». А вранці другого дня поїхав у село, щоб розповісти все, що трапилося. Та зайти до хати не вважилися. Днів зо три я приїжджав у село і... повертався назад, так і не побувавши в сільському краєзнавстві. Лише щіпінце до мене прийшло деяке прояснення: ажке кадебіти не питає мене, де я взяв цю книгу? Признання краєзнавця я йому не наважувся.

Перебравши себе, я приїхав до сільського краєзнавця і розповів про все.

З пам'яті стерлося багато, але кілька слів мудрого людини запам'ятав: «Я радий, що ви прочитали цю книгу. Історію своєї

вітчини треба знати. А а ішному будемо сподіватися на Бога».

Після того я ще не раз бачився з ним опером. Все хотілося запитати: що з книгою Грушевського? Та не наважувся. Але я він жодного разу не прокопався словом.

Притягує цей епізод богами, коли беру з книжкової полиці книгу Михайла Грушевського.

Рекордний домисел

У сімдесяті роках у Новооволинську, де я жив і працював наскорою областю газети «Радянська Волинь», жодним було серед шахтарів встановлювати рекорди. І в видобутку вугілля, і з проходження гірничих виробок. Чим більше, тим швидше... Особливо на честь партійних форумів. Про це в місті всі знали, до цього готувалися заздалегідь.

На космічній шахті працювала бригада прохідників, які й було довірено «встановити» республиканський рекорд із проходження гірничих виробок. Що й було успішно зроблено.

Про бригадирів прохідників я написав нарис. Шахтарі — народ працелюбний. І я ствердив тило розповісти про керівника прохідничої бригади. Але в ті роки журналіст, пишучи про радянську людську працю, повинен був знайти в ній щось особливе, показати навіть те, чого часом і не було... І я домислив: після встановлення рекорду бригадир поїхав до батька в гості. Батько подарував синові бочечку меду... Все так і було. Син їздив до батька в гості. А про мед я, пробачте, вигадав. І викав у батькової ауста таче: «Мед — для твоїх хлопців в бригаді, щоб були міцні та дужі. І встановили те не один рекорд...»

Через деякий час при зустрічі бригадир прохідників відомо серйозно сказав:

— Що ви наробили? Мені бригада проходу не дає. Хлопці кажуть: де мед, то бачко для нас передат! А парторг вважали дошка.

За епізод з медом мені було соромно. Але до чого тут парторг? З'ясувалося: коли бригада прохідників знову йшла на рекорд, на виробничій нараді секретар міському партії звався:

«Решодка! — держава справа. І не мед дає сили, а слово нашої комуністичної партії надихає людей на асакотворчість у працю. Журналіст, який пише про радянських людей, повинен би про це знати. Це — доможе!» Де вже там мово медо-він!.

Волинська область.

ОФРАГМЕНТИ

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Не стоїть на ногах? То хай сідає...

Є в мене знайомих, працює на досить високій посаді, а ось має лише «Запорожця». Дуже надійна, каже, машина.

Одного разу гостював він у приятеля, добряче там вийшов, отож учерзі гуляючи вулицями містечка повертався додому. Аж тут... — дайшкі маже свого пландею.

Мій знайомих приречено зупинитися, відчинив дверцята і чесно, як на духу, признався:

— Якщо я це зараз виїду з машини, то казав уже не сяду... — Ех, — розчаровано процідив різкі зуби дайшкі, — знову інвалідська пасажка. Паний собі геть!

Очевидно, «Запорожця» вичури.

А пригадався курьозний випадок тому, що днями у Дніпропетровську на засадному перехресті серед білого дня трапився таксе, що навіть булалхи у булалхих міліціонерів шокувало. На червоному світлі на повній швидкості поїхав автобус із пасажирами. Була дивна думка: це дитинство в потроху транспорті. Кома піврукавий автомобіль. Булобачило роз'їжджати вугільні справинку внаслідок аварії, автобус наразі зупинився. Міліціонери відчинили дверцята і — і воїм трохи виїхав, аж лантух, додоу — такий був п'яний.

Одначе лаявся, «кача правна», отож довелось його забрати в медпункт містечка. Назавсє Саском Корюмні, а найточніше вломо, що автобус наїхав на булалхо-монтажний коалон № 9, що в Новоомосковську. Отож він розбігтися кілометрів за сорок від обласного центру. Хіба не приїд дитинств та обурюватися, що два-чотири чоловік не зважилися й безтурботно ризикувати сісти в автобус, водій якого вчорашній перебар спірного. Сповідання, що дитинство кодуку наїхав? Чи не вваж не дитинство, каже, тощо попереджало: «Та він же на ногах не стоїть». Але інші «дотенно» заспокоїли товариство: «А ми ж його посидимо за кермо...»

То за цієї нагоди доводилося те олик випадок. Давно, це в радянські часи, із села Дмитрівка Петропавлівського району до редакції «Голосу» приїхав паний, і він вого мовив: «А, не гаєсаву». А Іван категорично заперечував. На медиківський Іваза, кім так, ніхто не возив, а механізми поволалися незрозуміло — як речі, йі інакше, швидко «того його зважи». Як тут з'ясувати істинну?

І тоді я — а було, потороху, давно — запитав у трактористів бригади механізмів: «Хлопці, кому сісти сере дамо б'а, а не гаєсаву». А Іван категорично заперечував. На медиківський Іваза, кім так, ніхто не возив, а механізми поволалися незрозуміло — як речі, йі інакше, швидко «того його зважи». Як тут з'ясувати істинну?

І тоді я — а було, потороху, давно — запитав у трактористів бригади механізмів: «Хлопці, кому сісти сере дамо б'а, а не гаєсаву». А Іван категорично заперечував. На медиківський Іваза, кім так, ніхто не возив, а механізми поволалися незрозуміло — як речі, йі інакше, швидко «того його зважи». Як тут з'ясувати істинну?

— Розумієте, товаришу кореспондент, у нас у Дмитрівці так: якщо чоловік тримається на ногах — значить, він не п'яний. Ото якщо не тримається — той вже п'яний, це факт. А Іван стоїть на ногах!

Важу все це до того, що в булалхо-монтажний коалон № 9 з Новоомосковська, ліхотиди, «впалади пландуку»: хай чоловік і не тримається на ногах, досить, щоб скляти мімі! Але ж, погодьтеся, налято неможливо «приниста мівра!»

Дніпропетровськ.

Віктор СКРИПНИК, «Голос України»

"АРИФМЕТИКА" ПРОФЕСОРА ПЕТУХА

Звичайні, як нас арабські цифри — 1, 2, 3, і т. д. — з часом, схоже, можуть бути відправлені у відставку, їх замінять українські.

ЗАМІНУ традиційних нулів з Олімпіади на нові цифри (поки що незначителі для сприйняття) пропонує вчений Вінницького державного університету професор Анастас Петух. В основі його винаходу лягла ідея заміни способу відображення цифрових величин.

На міжнародній виставці винаходів, досліджень і промислових інновацій «Евросейський ярмарок 96» нова «арифметика» анінського вченого була названа відкриттям ХХІ століття. Після цього на нашого земляка поспішала лавина пропозицій. Скажімо, американці за-

росили його до штабу Пенсільванії на традиційне щорічне шоу винаходів, що проводиться в місті Пітсбурґ. Престижною є пропозиція взяти участь у перших світових олімпійських іграх винаходів (цей захід плановано провести наступного року в Буффало).

Радіти й за престиж української технічної науки — дві золоті медалі, що їх отримав за винахід А. Петух, бачити про це говорить. Їм, сам учений хохоті, обрало кажути, з опущеною головою. З'ясується, я практично позбавлений прав брати участь у міжнародних виставках: пітора року чекає, поки запатентують його винахід у рідній державі. Має через те немало клопотів. Сказано, на запланованій виставці в Брюсселі журі змусило було закрити очі на відсутність патента в доктора Петуха: геніальність винаходу переважила формальності організаційного плану.

До речі, один з членів журі француз П'єр Аїва Гаїра, дізнавшись про це, запропонував запатентувати винахід у себе на батьківщині. Всі витрати (а тільки заявка коштує 2,5 тисячі доларів) він готовий взяти на себе. Отож може статися, що Франція швидко, ніж ми, офіційно підтвердить відкриття світового масштабу.

Президент виставки Жозе Лорье розпорядився виділити для українця місце для експозиції — всім виставочних смуг — безкоштовно. Для ш-

ших учасників це коштувало 7 тисяч доларів. Справа в тому, що Ж. Лорье доводився про аону «арифметику» задомо до початку роботи виставки. І вирішив особисто надіслати до Вінниці запрошення А. Петуху. Та навіть за таких умов наш учений на дні їзди заїхав до Брюсселя: тяганина з відкриттям візи могла бути тривалою, коли б бельгійці не надіслали терміновий дозвіл на виїзд.

Прикро відчувати себе голим і босим, дізнавшись про А. Петуха. Маєбуть, саме з цієї причини поруч зі мною на виставці є було жодного представника нашої держави. Тим часом росіяни вивадили цілий десант — 200 вчених...

Антоніо комо детально висвітлює суть відкриття (само роботою вчений назвав «Цифрова стрілка, або Стрілка-цифра»). Чотири квадратники, стверджує Петух, можуть комбінувати будь-які числа. Відповідно повна зміна форми стрілочних показників, скажімо, на циферблаті годинника чи на циферблаті автомобіля. Майбутнє нововведення неодмінно поначинається на існуючому. Особливо не стосується засобів орґаніки, побутової електроніки. Наприклад, коштує з'ясувати, чи можна без звичних ній циферблатів. Вони матимуть являти вузельної смужечки. До речі, назву новим цифрам учений це не придумав. Можливо, на зміну арабським прийду українські цифри?..

На порядку денному: Граната і Гуадікс

Сьогодні молодіжна збірна України, а завтра національна команда проведуть у Києві товаришів матч з збірною Молдови. Ці поєдинки стануть для наших колективів останньою релізією перед офіційними зустрічами з албанськими командами на нейтральних полях в Іспанії.

Нещодавно у Швейцарії побували віце-президенти ФФУ Віктор Банніков та Анастасій Бісенко. У штаб-квартирі ФІФА вони розв'язували питання, пов'язані з відбірковими матчами наших команд. Ось що розповів Віктор Банніков:

— Було прийнято рішення, що обидва наші колективи гратимуть в один день — 29 березня. Це дуже зручно і чимала економія коштів. Цікаво, що на нашу пропозицію албанська сторона відповідала позитивно. А от німцям у такому самому варіанті відмови-

ла. І їхні збірні (молодіжна і перша) гратимуть два дні поспіль.

Наш літак із командами, офіційними особами та журналістами (усього 120 чоловік) вилетить з аеропорту «Боріс-піль» до Іспанії ранком 28 березня. Команди зупиняться в готелі «Центро де Граната», інші члени делегації — в готелі «Сара». Увечері — тренування. Перша команда о 18.00 почне заняття в Гранаті, молодіжка — о 19.00 в місті Гуадікс, де й гратиме наступного дня.

Матч національних команд Албанія—Україна розпочнеться о 20 годинах за київським часом. Його обслуговуватиме суддівська бригада з Іспанії.

У Федерації футболу України ми дізналися й прізвища футболістів, які готуються до матчів в Іспанії.

Національна збірна (тренажер Йосиф Сабо): воротарі — Ілля

Близнюк («Дніпро»), Олег Сулово («Зальцбург», Австрія), Олександр Шовковський («Динамо»); захисники — Сергій Бекетар, Владислав Вахук, Олександр Гололоко, Юрій Дмитрулюк, Олег Лукич («Динамо»), Дмитро Парфенко («Чорноморці»), Сергій Попов («Зеніт», Росія), Віктор Скрипник («Вердер», Німеччина); нападники — Геннадій Зотов, Валерій Крижівцов («Шахтар»), Юрій Калитвинцев, Василь Караш, Віталій Косовський, Юрій Максимов, Дмитро Михайленко («Динамо»), Геннадій Обур («Шахтар»), нападальці — Іван Гешко («Аланія», Росія), Тимерлан Гусєв («Чорноморці»), Сергій Ребро, Андрій Шевченко («Динамо»).

Молодіжка збірна (тренер Олександр Ісенов): воротарі — Олександр Горшков (ЦСКА), В'ячеслав Керносенко («Динамо»); захисники — Сергій Лещенко («Металург»), Денис Катин («Чорноморці»), Іван Павлох, Олександр Поклонський («Дніпро»), Сергій Селезньов (ЦСКА), Сергій Федоров («Динамо»), Володимир Ясманський («Шахтар»); нападники — Сергій Блокин («Дніпро»), Іван Богатир, Олександр Карка, Олексій Ойнін («Металург»), Сергій Сен («Тарпія»), Сергій Захарук (ЦСКА), Артем Саутин («Динамо»), Юрій Селезньов («Чорноморці»), Олександр Сніпак, Сергій Шищенко («Шахтар»), нападальці — Андрій Голово, Геннадій Мороз («Дніпро»), Якіс Кривак («Металург»).

До списку молодіжків включено також одесит Олександр Зотов, Олег Гарас («Локомотив», Москва, Росія) і Олександр Коваленко з «Дніпра», які поки хворіють.

В. Б. Банніков атакує форварда молодіжної збірної України Геннадія Мороз.

Фото Михайла БОЧКА

Віктор СТАНКЕВИЧ, журналіст

Курс на Сідней

Коліс Олександра Тимошенко — одна з найближчих виконавчих асистентів тренера Альбіна Дерюгіна під час підготовки олімпійської «бронзи» в Сеул-88 заклалися мрією про пізнання ще більших вершин. Чарівна українська гранія поставила за мету здобути «золото» Барселони-92. І блискуче виконала програму максимум.

Скоке, щей аксривий шлях брє за приклад бронзової медалістки Аталанти-96, олімпістка Олена Вітриченко. Минулої неділі в Київському паладі спорту численні зборівники, етап свідками триумфу цієї красуні. Вона виступила турнір із серії Гран-прі (таким у міжнародній календарі діє сім) «Кубок Дерюгіна», на який зібралася грація з Росії, Білорусі, Болгарії, Чехії, Казахстану, Італії, Іспанії, Угорщини, Ізраїлю, США, Словаччини, Китаю, Філіппін, Німеччини, Молдови, України.

Олександра була найсильнішою в трьох апаратах: з обручем, скакатию та стрічкою.

— Олена, у суперстві з гідними конкурентками, особливо такими, як росіянки Інна Батирчєна і Наташа Липковська, білоруски Тетяна Орлик та Світлана Паліна, Світла Салатійська з Болгарії, Свєта Токаєва з Ізраїлю, угорка Дора Тот, чешка Андреа Себетова, українка Тетяна Попова, була просто чудово, — так прокоментував виступи королеви київської балу Альбіна Дерюгіна. — Своєю номою композицією вона відшліфує тат, вінні виступав з нею вже не один рік. Гадаю, ні в кого не виникло сумнівів стосовно виступів олімпістки на найвищому рівні в період до наступної Олімпіади.

Проїсно, що дуже рада перемозі Олени Батирчєна і особистий тренер Ніна Михайлівна.

— Нещодавно в Греції моя донька витрала всі вили на турнірі Гран-прі — сказала пані Вітриченко. — А в Києві, де склад учасників був значно сильнішим, хоч і «впадали» бувають білоруски Татяна Орлик, виступала значно уменшені і розкуте. Як кажу, з куражем.

Спочивати на лаврах часів в Оленки Вітриченко не буде. Днями вона вирушає до Німеччини, де в Ганновері — черговий турнір Гран-прі. Надалі її найближчі цілі: «Олімпіада» — знову такі самі змагання, що відбуваються 12—13 квітня в столиці Словенії — Люблянці. Шко ж, побажаме їй успіхів.

На знімку: кити для Олени Вітриченко.

Фото Юрія ВЕНТЕРЕНА.

Віктор БРАНДІСКИЙ, «Голос України»

Обру повернувся

Ще напередодні матчу ЦСКА—«Шахтар» зустрічався у ФФУ з головним тренером національної збірної Йосифом Сабо і ян, знайомили мене з працівниками гранадія, які готуватимуться до матчу з албанцями, назвав і Геннадія Обуру — ублажениця російського клубу «Ротор». Момент було уявити, як здирається похвалювачки, котрі завітали на армійський стадіон, побачили на стартовому складі донеччанин. Геннадія Обуру.

Щоправда, чути про повернення до дому цього футболіста ходили вже давно. Але отакого повороту подій, гадаю, мало хто передбачав. Адже ще минулої неділі Обуру одержав проща уверх стартовий матч російського чемпіонату за «Ротор» проти ивоворосійського «Чорноморця» і дістав найбільш очікувану загоду.

Отже, на полі ЦСКА ЗСХ ЦСКА Геннадія зайняв значимі місця лівого нападника і, назагалом, на виконавчій дорозі з Росії до Києва, провів на полі всі 90 хвилин. Його дуже тепло вітали працівники ЦСКА, а його гострі, істиннодні діди, схоже, пригладі до душі Йосифові Сабо, який сидів неподалік журналістів і дуже уважно слідував за подіями.

— Так що ж сталося? — запитав одразу після київського поєдинку нашого мандрівника, якого тишим колом оточила репортерська брава.

— Закоротило доскоду, — усміхнувшись, відповів Геннадій, який має веселу адуку і ніколи не сумує. — Тим більше, що керівництво «Шахтаря» знайшло можливість швидко владати справу.

Ну а головний тренер донецького клубу Валерій Ярєвичов боже же конкретизує.

— Лібіко переконаний у тому, що найкращий футболіст, а тим більше граць національної збірної, повинні прикріпати український чемпіонат, а не розважати російських та інших так глян-

дачі. До речі, операція подоби до тієї, що тепер провели з Обуро, планували й із Сергієм Поповим, який поки виступає за «Зеніт» (Санкт-Петербург). Він обомаруками за повернення А нашої справа — здійснити цей план.

З поверненням Обуру до «Шахтаря» склад цього клубу, і середню лінію зокрема, значно посилили. На краях тепер господарюють в'юки і технічні Геннадії

Що ж, чин білий силний клубів а українській лізі, тим швидше наш футбол підніметься на достойні висоти.

На знімку: Геннадій Обуру.

Фото Михайла БОЧКА

— Обуру і Зубов, а в центрі ситуацію контролює мобільний і потужний тандем: Валерій Кривачкова та Сергій Колосов.

Наставник ЦСКА Володимир Лозинський, якому дуже сподобалася гра «Шахтаря», відзначив, що донеччани сьогодні мають один із найсильніших складів у лізі.

— За добром гравців «Шахтаря» мало в чому поступається навіть київському «Динамо», — сказав він.

Що ж, чин білий силний клубів а українській лізі, тим швидше наш футбол підніметься на достойні висоти.

На знімку: Геннадій Обуру.

Фото Михайла БОЧКА

СЄХЛ: потябне вдосконалення турніру

Ми вже повідомляли про те, що в Києві відбувся прес-конференція президента Федерації хокею України Анатолія Хорозова. Він, зокрема, висловив жаль з приводу того, що збірна нашої країни не виборола путівку до олімпійського Нагано.

Наша федерація, — сказав він, — сьогодні перебуває в жалюгідному стані. Грошей зовсім немає. Залишилися тільки одна назва. Дуже прикро, бо навіть тиринна спонсорства немає. Це не держава, це крадіжки. Але і сам мій клуб, який стоїть на чолі, не має жодних коштів. У дуже складних умовах проходить підготовка козакської збірної України (тренер Валдіс Сібірко), де грають 1997 року і молодіжки. Цей колектив з 10 по 22 квітня виступатиме в чемпіонаті Європи в групі А, що відбувається в чеських містах Зnojма і Требїч. На жаль, чимало наших козаків, які виступають у російських клубах, відмовилися виступати в українській збірній.

Головний тренер київського «Сокола» Олександр Сеукач дав оцінку чемпіонату Східно-Європейської хокейної ліги, який

нещодавно фінішував. Хоч його команда і програла у матчах серії плей-оф з командою збіркою клубу «Юніорс», на думку Олександра Ярєвичова, який й позитивні моменти. У його лінійчонні, серед яких і легендарні молоді, загравувалися характер.

Стосовно фінансової несплати, тренер повідомив, що ризикує в кінці турніру дозаявити 10 досвідчених хокеїстів, більшість з яких виступала в російських клубах. Покути, де був не клуб «Юніорс», а збірна Федерації хокею Латвії. Натомість молоді «Сокола», віддалили сили тривалому турнірному марафону, дещо розгубили фізичні кондиції.

Торкаючи перспективи турнірів СЄХЛ, О. Сеукач відзначив, що вони набули популярності, але сил вдосконалювати їх структуру, проводити не тільки чемпіонати, а й розігри Кубка. Як це робиться в НХЛ. Швидше за все, в наступний чемпіонат зайнятися: ще кілька поєдинків, а також клуби з Угорщини та Словенії.

Футбол

Лише результати

Кубок кубків. 1/4 фіналу. Матч-відповіді. АІК—«Барселона» — 1:1 (перший матч — 1:3). «Офентін» — «Бейфак» — 0:1 (2:0). АСК—«Парі Сен-Жермен» — 0:3 (0:0). «Ліверпуль» — «Бранн» — 3:0 (1:1).

Анатолій КОБЕЛЬНИК, «Голос України»

«Олімп-спорт» готується до Ігор

Добре відомо, як аксриво виступали на Олімпійських спортемені Лутанинці, постійно робили високо до загальнокомандної скабрини у вигляді медальї тривалого гатунку. Сподіваємося, що ця чудова традиція триватиме й надалі.

Нещодавно глава Луганської обласкої адміністрації Геннадій Фоменко підписав розпорядження про створення державного обласного центру олімпійської підготовки «Олімп-спорт» (з правом юридичної особи) на базі спорткомплексу «Спартак». Олімпійці тут матимуть усі умови для належної підготовки до Олімпіади-2000 в австралійському Сідней.

Луганська область.

Олексій КАВУН, «Голос України»

«Бермудський трикутник» для автобрухту

«СЛОНИ» ідуть помирати в Україні» — так називали кореспондентів, опубліковавши найкращий тижневий журнал «Слон» — то загинувши із солідним статусом, що й в разі винятково високого доходу на українському ринку, з раптовою — бо чому б не збути те, що, за їхніми міркуваннями, вже відійшло своєю, та ще коли знаходитесь таклі диваки, здебільше яким чимось по своїй потенції відомошній особистості чималіше? Але ж слони не помирають в Україні тихіше, ніж у нас — з ними трапляються дивовижні пригоди...

Тему підказав читач

«Нісан» із сюрпризом

Житомирщина Арсенія Федорчука спонукало звернутися до корупції «Голосу України» хвара те, що в березні 1995 року його дочка Наталія Коляндя придбала «Нісан». Між інших, які у машині одити сондари, бо неготові вона ще в 1985 році. Як виявилось, Федорчук, технічні проблеми з машиною виникли значні. Але загарти на ремонт — то справа сім'ї. А зустрітись з кореспондентом Арсенія Івановича завізаві зовсім з іншого приводу: він домагається дочку судитися з обласним рестраційним відділом (ОРЕВ) УДАІ УМВС за зловживання грунтовно, ступаючись навіть документи Верховного суду. Тв все одно програє — у рестрації машини відомо-ак.

Суть претензії Наталії Коляндя та її батька до ОРЕВ УДАІ зводиться до того, що в березні 1995 року, після того, як було подано всі необхідні для рестрації документи (з продавцем, остергаються прикупи несподіванок, ми розрачунались остаточно, аж коли палери прийняли), — записався А. Федорчук, здала віддалі тільки тимчасовий рестраційний талон терміном на три місяці. Потім його чинність не була продовжена. Востаннє в квітні 1995 року. А через місяць, як наведено в заяві, «заступник начальника ОРЕВ майор Консеков внаслідок зняв державні номерні знаки з машини, що стала в його дворі, і зібрав текстилю». Батько з дочкою вимагали роз'яснення від начальника УДАІ УМВС у Житомирській області. Тоді одержали відповідний папір, у якому йдеться про те, що на рестрації автомобіля пред'явлено підроблені документи, згідні київським МПБ «Берука-94», який уже зайнявся цілком українську ГУ МВС України в Києві. А закінчувалася відповідно таким роз'ясненням: «Питання по суті може бути розглянуто після припинення явищ справляти документи чинні за рішенням суду».

Федорчук ухилився за кінець справи. А коли потрапив справу в районному суді, скаси дощі касадію скаргу до обласного, намагаючись зібрати на юридичних підставах. Мовляв, ОРЕВ діє неправомірно, бо згідно з нормативними документами мав одразу зареєструвати машину. А коли замість цього віддал тимчасовий талон, діяв за еказівкою ДАІ МВС України, а це еказівка не має юридичної сили, бо відомий чиним не зареєстрована. А те, що в касадіній скаргі звертався у нього на те, що машину в Україну звозила не Н.

Коляндя, а Ю. Мороз, у якого Т було придано, то її мого має він платити. Та обласний суд констатував, що «як не може тягти за собою скупсування прав відомого по суті рішення». А правління востаннє, що мого все одно платити треба. Обласний суд це раз нагадав кошту Н. Коляндя подала в ДАІ вантажну митну декларацію, Київська митниця офіційно засвідчила, що такого документа на цей автомобіль вона не надавала.

А Федорчук продовжує наполягати на тому, що експертиз декларації ніхто не

проводив, що вона справляла, тільки як прийшла через касу», тому й не зареєстрована. А це обурюється тим, що ОРЕВ так одно дитину що справу. І справді, тільки Н. Коляндя користувалася машиною на підставі тимчасового талона, зазвати який могли б значно раніше. Принаймні, такій високовисоко вилучив з листа, підписаного начальником Житомирської митниці «27 серпня 1995 року постановою № 183/95» притягнута до відповідальності за порушення митних правил громадянина України Мороза Юрія Петровича за нахваленням на його штраф згідно зі ст. 120 Митного кодексу України за дії, що суперечилим неспівбіж митни одатежні». Просто Мороз має оформити ввезений «Нісан» у Житомир, на

томість звернувся до київської «Берука-94», який і видав фактивний документ Київської митниці.

Як сказав в ОРЕВ УДАІ УМВС України в Житомирській області, на той час, коли Н. Коляндя подала документи на рестрацію «Нісан», ДАІ було просто завадене такими фактивними митними документами. Розміщення завізаві після закриття «Берука» та подібних фирм алло змогу трохи перестати подати, зайнятися пошуком тих машин, які «просочили».

Арсентію Федорчуку та іншим жертвам «бермудського трикутника» одна порада: або самим мого заплатити, або вислати позовну заяву до суду на тих, хто фактивний пласуну (працівники ДАІ одразу ж додала якщо відомо, де їх шукати...)

Хабар усе може?

Можливо, автомобільні страждання Федорчука та його дочок і не привернули б такої уваги, якщо обласний суд саме в

завити в аналогічні підрозділи, де має право стояти на обліку цих автомобілів. За сто долларів Тарнавський видав Лихацькому записки на руки, а той потім дістав фальшивий відповісти, з яких апіпавало, що все гаразд.

Не минуло й двох тижнів, як столичний Костю знову награву у Радомирський — і знову з палерами на сім номерок. Тарнавський був у відпустці, однак спринтий Лихацький без проблем знову через знайомих, внаслідок нахвалення позначки РВВС майора Анатолія Копіяна.

Персона віз — хабар більш музичний центр «Слон», який тоді коштував 85 мільйонів карбованців. А потім на додачу телевізори «Фуні» та «Ахат». За те Комісія відповсюду вивчає з канцелярії запити, щоб не пішли подати. Так Лихацький це раз одержав змогу подати у МРБВ фальшиві відповісти по законі.

А ді шкряп куртки по 28 з половиною мільйонів карбованців кожна обіймався Лихацькому допозом майора Копіяна при рестрації не трьох автомобілів.

А скільки брав сім Лихацький? Книжниця Ігор Сіфмю, якому треба було зареєструвати іномарку, кулену без митних документів, вилучав за те тисячі долларів.

Колегі обласного суду оцінив ді Лихацького в сім з половиною, а Копіяна — у шість тисяч щомісячного речення. Іншим діловим особам дістається значно менше.

Трохи моралі

Арсентій Федорчук розповідає, як доброзичливі зауважували не «звисті» би він з дочкою «Нісан» у суді, усе б дуже просто можна вилучити. Чи не за сценарієм Лихацького?

І ще один сценарій за практичними обставинами згадав — вкловес Саннікова, котрий, на відміну від свого літературного однокласника, шукав не змало, а тих, хто бажав дешло розмитити машини і брав з них долари за дезсервісацию з тим же «Бермудом». Потім «розмити» алло разом з «бермудизмом» у дорожню кафе чи прямо из квартири в Саннікова.

«Бермуд», Санніков... Асоціація зі світлими, де щось загадково з'являється і зникає, так і хочеться обіграти у фелетоністичному стилі. Тв не до сміху. Тарнавський одні фантазії голоду морочити. От зібрати б усі ті дані про іномарки, що розкидані по митницях, МРБВ та ОРЕВ, та вкнути в один комп'ютер, та побачити, що він вилучає, якщо закласти в програму, зісткнуту от все. А це — порукваті, скільки долларів вивезено з України на всьлякі «опелі», прикупи, скільки грошей витрачено на хабарі. Чи не вистачило б половиною цієї суми, щоб більш чистково вивести з країни \$335? Але то так, фантазія... Хо жі ба нахвалення, якщо ж Південна Корея, запровадити жорстку квоту на ввезення автомобілів обласної.

Гігант атомної енергетики — Рівненська АЕС — розташована за вістю кілометрів від міського селища, але в ньості багато електростанцій. Ми порозвимо в темній, діти не можуть робити уроки без світла. По радио чуємо, що Рівненська АЕС заміняє електростанції, але де ж вона? Ми цього надлишку не відбудуємо, хоч діхимо деп-у діти радіації і ми, і наш діти.

САМОЙДЮК, ТИМОШУК, БАВЧІВ — усього 87 північів.

Рафайків Володимирський району Рівненської області.

Чи не краще суди, що її нахвалення у вигляді субсидій на оплату за квартиру та послуги, доходи до пенсії, які діти не діють 30-40 гривень. Щоб одержати ту

Абзац з листа

субсидію, треба кілька днів вистояти в черзі, виплатити їй час, і здохне! А скільки паперу держата витратить на друкування нечитабільної документації для субсидії! А чим відве фонд на субсидії? Чи, може, в нього вже інші призначення?

Владислав ВАЛЕНЧУК, пенсіонер, ветеран праці, устатчик ніжин.

Червоный Донець Влалкиский району Харківської області.

Ніхто не міхавитися, як живе, нас, пенсіонерів, які по кілька місяців не отримують пенсії. На шр сподівається нахвалення, у яких відомості справно вилучають за квартиру та інші послуги. Де нам брати грошей? Усе і в людей немає грошей. Небже у нас замикнулось тільки одне місце, де можна вилучити гроші. Доти, доти не зможуть наша

промисловість і сільське господарство, ми не зможемо пристосувати життя. Так і кидатимуть нас ути замінуку зуживаються допомозу з усього світу, що ганьбимо наш прапорний український надр.

АРТЕМУЧУК, ХИЖИЯК — усього 180 північів.

Тетерівка Житомирського району Житомирської області.

Нещодавно дізнався, що згідно з законом керівник держави, депутати Верховної Ради, які і бєі громадяни України, повинні отримувати декларацию про свої доходи. Але чому ж якщо ніхто не робить, нібито зазначають? Чи, може, нам обрані владою, що писали закони не дав себе?

М. КОСТРУБА, усього 1 лікар.

Чизьківський район Житомирської області.

Наболіло!

Ми не можемо вижити!

Пять місяців, які ми не отримуємо зарплати, шостий місяць, як ми, за словами Прем'єр-міністра, «увійшли в становище». Але коли ми пропонуємо «увійти в становище» інспекторам РБС, коли вони запитують, чому не платимо за електроенергію, то вони нам підіказують. Запитуємо, як у наших умовах можна заробити на «БМВ» чи «Мерседесі»? Аж де нас так страшна податкова система, що миби їм, хто бачить на автомобілі бляху спалучав член податків, а виконавці алло після реніальноно дія використання податку, то наш бюджет був би з дуже хорошим станом, не було б ніяких проблем. Алло міняти ці палани, що виростають на очі. Ви не замислювались, скільки треба заробити при кишійній податковій системі, щоб так будуватися? Чому ніхто не цікавиться, як ви вошти зодяться такі палани?

А гроші в закордонних банках? Неже не зрозуміло, що робити чим колоспичні ці тиуди не поклада?

Ми потоварили в зламках, з нас кожену нашу державну структуру зніснуть останній соці. Податкова інспекція штрафувє селянина, який він продати олію, одержав змогу зарплати, щоб було на хліб. А міліція хвара тим, хто носив собі трішки м'яку на пироги. Оце так боротьба із злочинністю!

А коли ж буде в усному алло? **М. БАХРОВ, М. ВОГДАН** — усього двадцять північів. **Балаш** — Чернігівської області.

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Стара-стара казка про живу і мертву воду

УНИКАДІ чечен-практиків вночі звучить не так таємниче, як цікаво. Причому, якщо при англії або татарі дихальних шляхів протягом кількох днів покласти сардо влітку (так звана «мертва» вода), і помішати її колосками випаленими черепицею селадіткою (вода «жива»), то хвороба припиняється, а температура порожнистості першого тижня днів. Щоб не мучили алергія, достатньо за спеціальною формулою провести «водні процедури». З допомогою електроактивних речовин можна збільшити вплив як сорок хвороб. Особливо добре діє «жива» і «мертва» вода при онкозах. Можна позбутися болю в суглобах, запобігти грипу. Тільки треба суворо дотримуватися рекомендацій медиків, які виробляють і підтверджують якість води, приготуваної з допомогою електроактиваторів. В деяких лікарнях Києва її уже застосовують.

Такий прилад разом з технічним першотвором і лікувальними інструкціями, заступити курсу своєю доктором медичних наук, професором Юриєм Фурмановим, продемонстрував лашій редакції інженер-електромеханік Анатолій Агульський (на знімку).

Виявленням електричних властивостей електролізованої води Анатолій Йосипович займається давно. Він як ніхто в шпирі цієї справи, колишній широко розповсюджений у пресі. Але на відміну від більшості «ентузіастів», які віддали роботу ідею на прислужування комерції, навчав, віддаючи першу багаторічними дослідженнями.

І ось тепер, коли в електроактиватори типу ЕАВ-3, ЕАВ-10 (містяться в три, десять літрів води) є підтверджені судження Міністерства охорони здоров'я, і

Держстандарту щодо відповідності всім необхідним вимогам, заступити курсу своєю доктором медичних наук, професором Юриєм Фурмановим, продемонстрував лашій редакції інженер-електромеханік Анатолій Агульський (на знімку).

А приклад, з усього видано, вартий уваги. На-перше, отримувана шляхом електролізу (електроліз в двокамерній ємкості) вода, яскравою іонами води та гідроциклу, очищена від солей важких металів, нітратів і нітритів, хвороботворних мікроорганізмів. Сам по собі аналіз — чудовий антигенік, має інгібіторні властивості, ушляхетнює біологічні процеси. Католіт — іонотонічний стимулятор, що має шкідливу азбюрійно-хімічну активність. Нормально із звичайною водопровідною, очи-

щена вода — просто мрія. Але для цього є цілий ряд Доведено, що з можна ефективно використовувати у медичній практиці для лікування та профілактики різних захворювань, у хвороботворних, тваринних, птахів, риби, риби, риби (стимулює ріст молодих). Оброблені цю наслідки, розсада краще ростуть. Е досвід успішного застосування електроактивної води в будівництві: зменшується втрата цуклового розчину, піднімається міцність конструкцій. Розробники лікувальні чекати на запровадження нау-ху, а в цій справі, безумовно, є свої секрети, на пропозиції ділових партнерів для налагодження масового апуску і розповсюдження приладу.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Володимир ЧЕРКАС, «Голос України»

ЮВІЛЕЙ ДІА ВСІХ

Виповнилося п'ять років відтоді, як на базі колишньої Укрпрофспілки Федеральні незалежні профспілки та Фонд соціального страхування України заснували закритий акціонерне товариство лікувально-оздоровчих закладів профспілки «Укрпрофоздоровниця». Нині це найбільш потужна курортна система в нашій державі. Вона об'єднує 130 санаторію та пансіонатів з лікуванням, 25 будинків відпочинку, понад 100 інш. курортних установ. Щороку в них лікується і відпочиває близько 600 тисяч громадян, половина з яких — діти. Вважаю, що це, по суті, в санаторії «Укрпрофоздоровниця» коштують значно менше, ніж у відомі туристичні компанії та відомі заклади.

Правління акціонерного товариства, очолюване професором М. Подорож, за п'ять років багато зробило, щоб у інших скрутних умовах усі санаторно-курортні заклади працювали стабільно, вдосконалили лікувальні процеси. Значна увага приділяється тут повноцінній медичній реабілітації хворих за принципом «санаторій — санаторії — поліклінік» або «поліклінік — санаторії — поліклінік». У різних регіонах України діє нині 40 таких реабілітаційних відділень. І наслідок реабілітації — це, скажімо, 80 відсотків відновлення після інфаркту міокарда після лікування повертаються до активної трудової діяльності. Ефективно працюють також реабілітаційні відділення для постраждалих від чорнобильської катастрофи, вагітних жінок, хворих дітей.

Розуміється, не все так просто в цьому «курортному королівстві». Ось і нащадково за серйозно розроблено фінансово-господарську діяльність та незалежності організації лікувально-діагностичного процесу були звільнені з посади головні лікарі трьох санаторіїв санаторії «Каш-

тань», «Алмаз», «Пітаре», «Юність». Е прикри недовільні й інші курорти. Та увагу керівництва акціонерного товариства від вирішення внутрішніх проблем останнім часом відволікає така обставина: нещодавно Фонд державного майна України оголосив «Укрпрофоздоровницю» стратегію акції. Прогнози збуту під свою опіку санаторії профспілки, він звернувся з позовом до Вищого арбітражного суду України, вимагаючи скасувати акціонерне товариство, яке, ніби, було створено незаконно. Вищий арбітражний суд розглянув і відхилив цей позов, визначив, що «Укрпрофоздоровниця» законно володіє санаторіями профспілки. Однак перший заступник голови Фонду державного Е. Григоренко вивав наказ керівництву «Укрпрофоздоровниця» відділення по Львівській області «приняті на облік майно санаторію «Меркурію» палаца», яке належить «Укрпрофоздоровниці». Там уже спільно оголосили цей оздоровчий заклад на аукціон.

Подібна також розгорілася і навколо трьох санаторіїв «Дніпро-Оздоровлення» за позовом до суду... Нині висхідні чиновники не читали Конституції України, де в п. 72 ст. 92 чітко записано, що правосуддя належить властивості відносно не визначити лише законами України. А не активами наказів, директивами чи іншими «платформами згорі». Отже, півномі з Фонду державного майна, який не повинен бути Верховною Радою законів «Про курортні» або власність на майно», які нині посилаються на розгляд у парламент.

Зачекаймо! А сьогодні прийнято «Укрпрофоздоровницю» з першою п'ятиріччю, побажаною доброго здоров'я і її трудовим колективом і їхнім відпочивальниками.

Реклама

Арбітражний суд Житомирської області (262014, Житомир, вул. М. Бердичівська, 25) порушив справу № 47 «б»-3619 про банкрутство МСП «Арфін-ОСТ» (262015, Житомир, вул. Михайла Лаврського, 68; р/р 465411 в Житомирській філії «Мобільбанк-АСІБ», МФО 311346).

Претензії кредиторів та заяви санаторію приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Києва (252030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) 18 лютого 1997 р. порушив справу № 15/53 про визнання банкрутом ТОВ «Відродження».

Юридична адреса: Київ, вул. Озінна, 3, р/р 000467435 в Подільській філії АТ «Реалбанк».

Претензії кредиторів та заяви санаторію приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, бульвар Пушкіна, 34) возбудив дело № 30/2-12Б о банкротстве производственно-коммерческой фирмы «Персей-ЛТД» (340034, Донецьк, ул. Филатова, 5; р/р 467624 в Пролетарском отделении АК ПИБ Донецка, МФО 334301).

Претензии кредиторов и санаториев принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ВПЕРЕД України! ЦЕ ТВІЙ ВИБІР!

Відбірковий матч Чемпіонату Світу

Національний спортивний комплекс «Олімпійський»

Україна Північна Ірландія

ЗБІРНА ЗБІРНА

2 квітня 1997 р.

Початок о 18.00

Ціна квитка 5 гр.

Звертай квиток — це твій шанс виграти приз від спонсорів.

Генеральний спонсор матчу

Спонсори: Coca-Cola, UFI, PUMA, Evros Ukraina, KRYV, Mazda.

Арбітражний суд Автономної Республіки Крим (Симферополь, ул. К. Маркса, 18) повністю виконав рішення місцевої адміністрації в Елаторині возбудив дела о банкротстве следующих предприятий:

ДО «Кримс-84» (Елатория, ул. Демченко, 84; р/р 467411 в Елаторинском отделении АК «Крымбанк», дело № 656-5; ЧПКП «Влан» (Елатория, ул. Санаторская, 4; р/р 000478813 в Елаторинском филиале «Интеркомбанк», дело № 740-1; ООО «Атлант» (Елатория, ул. Победы, 40/88; р/р 467099 в Елаторинском филиале «Интеркомбанк», дело № 653-5; ООО «Булар» (Елатория, ул. Кирова, 4, кв.20; р/р 467043 в Елаторинском отделении «Крымбанка», дело № 709-8; ООО «Крым-Восток» (Елатория, ул. Интернациональная, 127, 48; р/р 467064 в Елаторинском отделении «Интеркомбанк», дело № 726-1).

Претензии кредиторов и предложения санаториев принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Ліквідується ТОВ «УкрСабікон». Висхідні заяви та претензії приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за адресою: Київ - 199, вул. Дегтярська, 25А; тел. 213-67-50.

Арбітражний суд Хмельницької області (Хмельницький, Майдан Незалежності, 1) порушив справу № 70-6/2 про банкрутство виробничо-комерційного об'єднання «Меркурій» (Славути Хмельницької області, вул. Садова, 5; р/р 605201 у Промішлявському відділенні).

Претензії кредиторів і заяви санаторію приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (320004, Дніпропетровськ, пр. Кирова, 1) возбудив дело № 518-298 от 22.11.96 г. о признании банкротом ООО «Бекс и Компания ЛТД» (Днепропетровск, ул. Ленина, 17; р/р 5467209 в АГПБ «Авалль»).

Претензии кредиторов и заявления санаториев принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

НАФТАЕНЕРГО ІНВЕСТ

ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ

**ІНВЕСТИЦІЙНА КОМПАНІЯ
«НАФТАЕНЕРГО ІНВЕСТ»**
Юридична адреса: Київ, вул. М. Коцюбинського, 4-Б.

Дата реєстрації: 21.04.95р., свідоцтво № 23386516.
Дозвіл Міністерства фінансів України на здійснення діяльності з випуску в обіг цінних паперів № 637 від 5.04.95р.

Дозвіл Фонду Держмайна України на здійснення комерційної діяльності з приватизаційними паперами № 162 від 7.07.95 р.

Статутний фонд товариства становить 10 514 500 (десять мільйонів п'ятсот чотирнадцять тисяч п'ятсот) гривень.

Метою діяльності компанії є сприяння і участь в розвитку ринку цінних паперів та інвестицій в Україні, одержання прибутку, в тому числі в іноземній валюті, шляхом ефективного здійснення операцій з цінними паперами та інвестиціями, надання висококваліфікованих і різноманітних послуг, пов'язаних з випуском, обігом цінних паперів, розміщенням вільних коштів клієнтів на найбільш вигідних для них умов.

Пріоритетом діяльності товариства є:

- здійснення комерційної діяльності на ринку цінних паперів;
- здійснення комісійної діяльності на ринку цінних паперів;
- здійснення з випуску цінних паперів;
- здійснення посередницької діяльності з приватизаційними паперами;
- надання консультаційних та експертних послуг з питань інвестування, приватизації, аукціонів, інвестиційної та фінансової стратегії юридичним і фізичним особам в Україні та за кордоном.

Депозитарієм ІК «НАФТАЕНЕРГО ІНВЕСТ» є Київське регіональне управління КБ «Приватбанк» (ліцензія №19 від 10.06.94), який здійснює депозитарне обслуговування цінних паперів емітента згідно з договором від 25.01.96.

БАЛАНС ЗАТ ІК «НАФТАЕНЕРГО ІНВЕСТ» на 1 січня 1997 р. (грн.)

АКТИВИ

1. Основні засоби та інші довгострокові активи	23547254,68
Основні засоби	103275,87
Нематеріальні активи	1772,01
Довгострокові фінансові вкладення	23442206,80
2. Завпаси і витрати	15263,89
Завпаси	26947841,87
Розрахунок з дебіторами	1454887,50
Розрахунок з кредитором	31704004,76
Всього	55266523,33

ПАСИВИ

1. Державні власні кошти та прирівняні до них кошти:	
Статутний фонд	10514500,00
Фінансування	38230897,37
Розрахунок з учасниками	6442569,00
Всього	55260474,39
2. Розрахунок та інші пасиви	6048,94
Всього	55266523,33

БАЛАНС

ЗВІТ
про фінансово-економічну діяльність за 1 січня 1996 р. по 1 січня 1997 р.

І. Фінансові результати		
Найменування показника	Прибуток	Збиток
Виручок (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	441957,18	
Заходи на виробничо-реалізаційні операції (робіт, послуг)		50986,30
Датки і витрати від повсякденної діяльності		
операций	871864,57	790327,43
Всього прибутку і збитку	1313821,75	1301313,73
Місцевий прибуток або збиток	12598,02	

II. Підходи до бюджету

Найменування показника	Налягає по розрахуку	Фактично виконано
Фонд акв. наслідків Чорноб. катастрофи	7882,83	7407,76
Прибутковий податок з громадян	3916,29	3736,60
Податок на добування корисних копалин	105,60	105,60
Місцеві податки і збори комуналь. підприємств	3364,44	3364,44

Звіт про фінансову діяльність: Економічна оцінка фінансової надійності та платоспроможності проведена згідно з даними фінансово-вої звітності за станом на 1.01.97 р.

Показники (коэффициенти)	факт	норматив
1. Ліквідність та платоспроможність		
1.1. Загальний коефіцієнт покриття	5,0	2,0—2,5
1.2. Проміжний коефіцієнт покриття	4,9	0,7—0,8
1.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,73	0,2—0,3
1.4. Показник загальної платоспроможності всіх реальних активів фінансуються за рахунок власних коштів		

2. Фінансова надійність		
2.1. Коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів	0,13	0,3—0,4
2.2. Коефіцієнт фінансової незалежності власних коштів	1,0	0,8—1,5
2.3. Коефіцієнт маневреності власних коштів	0,5	0,5—1,7
2.4. Коефіцієнт реальної вартості основних та обігових коштів в майні підприємства	0,6	0,6—0,7

РЕЗУЛЬТАТИ ПОПЕРЕДНІХ ВИПУСКІВ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Перелік і результати попередніх емісій цінних паперів: Закрите акціонерне товариство «Нафтоенерго Інвест» випустило 102900 (сто два тисячі дев'яносто) простих іменних акцій номінальною вартістю 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців на загальну суму 51 450 000 (п'ятдесят один мільярд чотирисять п'ятдесят мільйонів) карбованців. Випуск зареєстровано Міністерством фінансів України 17 травня 1995 року, свідоцтво про реєстрацію № 191/1/95. Акції розподілені між засновниками Компанії та сплачені ними повністю.

Закрите акціонерне товариство «Нафтоенерго Інвест» випустило 2 000 000 (два мільйони) простих іменних акцій номінальною вартістю 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців на загальну суму 1 000 000 000 (одна трільйон) карбованців. Випуск зареєстровано Міністерством фінансів України 4 березня 1996 року, свідоцтво про реєстрацію № 126/1/96. Акції розподілені між засновниками Компанії та сплачені ними повністю.

Сума випуску інвестиційних сертифікатів — 771 750 000 000 (сімсот сімдесят один мільярд сімсот п'ятдесят мільйонів) карбованців. Вид інвестиційних сертифікатів — іменні. Інвестиційні сертифікати випущені у безготівковій формі. Кількість — 1 543 500 штук. Номінальна вартість — 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців. Випуск зареєстровано Міністерством фінансів України 5 червня 1995 року, свідоцтво про реєстрацію № 206/3/95.

Сума випуску інвестиційних сертифікатів — 15 000 000 000 000 (п'ятнадцять трільйонів) карбованців. Вид інвестиційних сертифікатів на пред'явника — на суму 1 000 000 000 000 (одна трільйон) карбованців — 2 000 000 штук; іменні — на суму 14 000 000 000 000 (чотирнадцять трільйонів) карбованців — 28 000 000 штук. Інвестиційні сертифікати випущені у безготівковій формі. Кількість — 30 000 000 штук. Номінальна вартість — 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців. Випуск зареєстровано Міністерством фінансів України 14 березня 1996 року, свідоцтво про реєстрацію № 38/3/96.

Оцінювана вартість чистих активів Компанії станом на 1.01.97 становила 48 817 905,39 грн.

СТРАТЕГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ

Майже за два роки своєї діяльності Компанія зайняла одне з ведучих місць серед фінансередств України по залученню ПМС.

Початкова орієнтація Компанії на прибирання акцій підприємств нафтопереробної промисловості була переглянута в зв'язку з призупиненням процесу приватизації на підприємствах нафтопереробного комплексу (Постанова Верховної Ради від 2.11.95 № 415-95/ВР). Оскільки Компанія не мала можливості вкладання ПМС у підприємства згідно обраної стратегії, значна частина її активів (три чверті акумульованих заучері) була не використана.

З метою зникнення ризиків Компанія прийняла рішення про диверсифікацію портфеля цінних паперів. Фактичною Компанія була здійснені аналіз галузей та груп підприємств, найбільш привабливих для інвестування. Потім, наприкінці грудня 1996 року ІК «Нафтоенерго Інвест» постійно брала участь у сертифікаційних аукціонах.

За цей час здійснено інвестиції в наступні галузі економіки України: нафтогазова, харчова, машинобудівна, целюлозно-паперова, коксохімічна та хімічна, готельно-господарства.

У складі Компанії знаходяться як приватизованих підприємств на суму більш 12 млн. грн.

ПЕРЕЛІК ТА КІЛЬКІСТЬ ЦІННИХ ПАПЕРІВ ОДНОГО ЕМІТЕНТА, ЯКІ ЗАХОДЯТЬСЯ У ВЛАСНОСТІ КОМПАНІЇ (станом на 1.03.97)

1. BAT «Трубобудівні заводи» — 832 000 шт.
2. BAT «Ружанський картоно-паперний комбінат» — 680 000 шт.
3. BAT «Кіровоградський» 4 125 968 шт.
4. BAT «Вторма» — 57 120 шт.
5. BAT «Смільнянський цукровий завод» — 1 173 000 шт.
6. BAT «Оржицький цукровозавод» — 4 636 200 шт.
7. BAT «Чернівецький м'ясокомбінат» — 325 000 шт.
8. BAT «Скелівський» — 1 798 500 шт.
9. BAT «УкрНДІ технологій машинобудування» — 1 000 000 шт.
10. BAT «Київспецбуд» — 46 756 шт.
11. BAT «Київтробсерватор» — 314 000 шт.
12. BAT «Закарпатський трансформатор» — 52 980 шт.
13. BAT «Томак» — 799 800 шт.

14. BAT «Орджонікідзевський ГЗК» — 300 000 шт.
15. BAT «Закарпатський комбінат» — 630 000 шт.
16. BAT «Карківський завод» — 252 000 шт.
17. BAT «ШПРУ» — № 33* м. Харків — 278 000 шт.
18. BAT «Готельний комплекс «Варшавська-Десна» — 29 233 шт.
19. BAT «Ковельнафтопродукт» — 4 400 шт.
20. BAT «Хустський завод будматеріалів» — 40 500 шт.
21. BAT «Слобожанський» — 540 000 шт.
22. BAT «Смільянка» — 1 096 000 шт.
23. BAT «Славутський цукровий завод» — 20 000 шт.
24. BAT «Вінницький завод пластмасових сантехнічних виробів» — 158 832 шт.
25. BAT «Могилів-Подільський машинобудівний завод» — 490 500 шт.
26. BAT «Львівський» — 25 000 шт.
27. BAT «Трубобудівний завод» — 15 000 шт.
28. BAT «Дніпропетровський завод прокатних валків» — 245 330 шт.

За підсумками роботи підприємств у 1996 р. жодне з BAT не прийняло рішення про сплату дивидендів. За даними Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та адміністративна на межі банкрутства опинилися близько 90 % приватизованих підприємств. Тому вирішення питання про виплату дивидендів власникам акцій BAT знаходиться на початкових стадіях.

На даний період здійснюються заходи, що дозволяють покрити роботу підприємств, співвласникам яких є Компанія. Але при загальному економічному кризі в Україні підприємств з банкрутством в Україні, заходів по покращенню роботи підприємств і виведення їх на прибутковий рівень є доволі скромними та потребують значних фінансових ресурсів. Своєю метою Компанія бачить сприяння розвитку підприємств та створення нових робочих місць на них. Результатом успішної діяльності у цьому напрямку стане стабілізація стану підприємств та виплата дивидендів власникам.

Для покриття витрат по обробці та обліку приватизаційних майнових сертифікатів, оплати податку депозитарів, де зберігаються цінні папери вкладників, а також виплат заробітної плати робітникам, Компанія активно працює на ринку державних облігацій та вторинному ринку цінних паперів.

У зв'язі зголом Закарпатської обласної ради народних депутатів України Компанія визначила як один з основних пріоритетів програм по забезпеченню області енергетичними ресурсами.

Програмою діяльності Компанії на 1997 рік передбачається вкладання акумульованих ПМС у підприємства, які мають стратегічне значення для економіки України, і подальша робота по залученню інвестицій в економіку України.

План вкладень Компанії на 1997 рік:

1. Нікопольський завод феросплавів
2. Марганецький гірничо-збагачувальний комбінат
3. Макіївський державний коксохімічний завод
4. Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча
5. Металургійний комбінат «Азовсталь» (м. Маріуполь)
6. Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат
7. Запорізький завод феросплавів
8. Запорізькосталь
9. Концерн «Оріан» (м. Калуш)
10. Білоцерківський державний шийний завод № 2
11. Миколаївський гірничозавод
12. Сусловова заводська комбінат «Океан» (м. Миколаїв)
13. Херсонський нафтопереробний комплекс
14. Київський підприємство
15. А також підприємства енергетичного комплексу України

За офіційними оцінками ІК інвестиційна привабливість в дельфінах різних підприємств, що були встановлені на сертифікаційних аукціонах в 1995—1996 рр.

ПЕРСОНАЛ КОМПАНІЇ

Чисельність персоналу Компанії на 1.03.97 становить 121 особу, з яких 75 відсотків є висококваліфікованими спеціалістами з високою освітою. З моменту створення в Компанії Заводу Президент — Русланський Валдим Петрович, головний бухгалтер — Адамовська Вікторія Вікторівна.

На теперішній час Компанія має розвинуту мережу регіональних відділень. Сімнадцять регіональних відділень розташовані майже у всіх областях України за адресами:

1. Київ, вул. М. Коцюбинського, 4-Б
2. Вінниця, вул. Леніна, 68
3. Дніпропетровськ, вул. К. Маркса, 93 к.440
4. Житомир, вул. Пушкіна, 27, к.31
5. Івано-Франківськ, вул. Грушевського, 19, к.22
6. Луцьк, вул. Суворова, 5
7. Львів, вул. Фредра, 1, Палац шахів
8. Миколаїв, вул. Шевченка, 22
9. Одеса, вул. Гастера, 24
10. Полтава, вул. Жовтнева, 18
11. Рівне, вул. Соборна, 192, к. 3
12. Тернопіль, вул. Кардинала Сипіного, 8
13. Ужгород, вул. Грушевського, 78/2а
14. Херсон, вул. Суворова, 1-А
15. Хмельницький, вул. Соборна, 29, к. 55
16. Чернівці, пр. Жовтневої Революції, 95, к. 9
17. Чернівці, вул. Олександра Довгого, 13

